

VOL. 6.

NO. 35.

సీర్వాది నామ సంవత్సర శ్రవణ మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩.

సంచిక ౩౫

109, ప్రేరి రోడ్డు, పాపం, బాంబాయి

ಪುಟ 212, ಮಹಾಕಾವ್ಯ.

586

1564

అవంతిగ్రహ తేషాం యం, 15౧౫ బాద్యే, మద్రాస్

హిందూసంఘసంస్కరణసభ

మే 11 తేదీన దాచేసల్లి గ్రామమునందు జరిగిన, గుంటూరునుండి హిందూ సంఘసంస్కరణసభ కార్యక్షేత్ర వహించిన చల్లా శేషగిరిరావు పంతులుగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

హిందూమహాశయలార!

అంతర్జాతీయ నిలిదియున్నంతరకు, పల్నాటి వీరుల యద్భుతచారిత్రము నిలిచియు నుండును. అంతరవరకును, అంతరము కల, భావోద్వేగము గలిగించుచున్న యుండును. శ్రీలక్ష్మీకవిబ్రహ్మణ్య శాసనము ననియు, జీవితకాఖ్యలన్నిటియందును అందు ముఖ్యముగ రాజకీయకవిత్వములందు ప్రభువులతో బాటు శ్రీలక్ష్మీ సమానస్వాతంత్ర్యములుండవలయు నని పాశ్చాత్యప్రభుత్వమునందలి యుద్ధము సందర్భమున ముందుగా నున్నది. కాని ఈ సమస్యను వైర్యముతో నెదుర్కొనుటకు, పాశ్చాత్యప్రభుత్వమునకు ముందు మొదలు నే యున్నది. ప్రభువులందఱును సంగ్రామమున పాల్గొనవలసినవగుటచే, ప్రభువులు గావించవలసిన విధులను శ్రీలక్ష్మీ సమానముతో పాశ్చాత్యప్రభుత్వము నెరవేర్చవలసివచ్చెను. శ్రీస్వాతంత్ర్య సమస్యను ముగియించుటకు నని వార్యమయ్యెను. బ్రిటిషు జేకును, విధిలేక శ్రీలక్ష్మీకవి స్వాతంత్ర్య మియవలసినవైను. కాని అంగ్లప్రభులు లింకను, జంతును విడువలేకయున్నారు. సందియముల బాటచాలకున్నారు. మీ ప్రాచీనచరిత్రము మొదలును సంస్కరింపుడు. నామకురాలు, సేనానామకములను వహించి, తన ఆశ్వరాజమునై స్వారీబేయుచు, క్రతువుల నెటులయును మాడెనో, ఆపటము నొకమాట దృష్టించరము గావించికోనడు. ప్రభుత్వచారిత్రమునందెల్ల, ఆమె గావించిన యద్భుతకావ్యమునకు సాటిలేదని చెప్పవచ్చును. కొంతవరకైనను సాటి గనుగొనవలయుననిన, గ్రీకు జేకునకు భర్తావలికనుమయొద్ద జరిగినచారి ప్రసంగమును సంగ్రామమును మోక్షనవలసినవచ్చును. రాజనీతియందును, జీవితధర్మముందును, నిరుపమానకార్యమునందును, నాయకురాలి కామెయే సాటి. అట్టివృత్తాంతములు గల మిప్రాంతమునకు, శ్రీస్వాతంత్ర్యసమస్యను బోధించుట, చరిత్రచర్చయును గాదా? పాశ్చాత్యప్రభుత్వమునకు ముందు మొదలు నేను కాదుచుండ, మిప్రభుత్వ ప్రాచీనకాలమునందే యీ సమస్యను సాధించిరి. భగవద్దత్తతాతముగ పూజింపబడిన బ్రహ్మయ్యనాయని పూతచారిత్ర మొంతయు సంప్రదనీయును. అగ్రకులమునందు జన్మించిన యీమహామనుషుడు, తక్కువ జాతిగలవారినింపబడుట వలననందు బుట్టిన కన్నుమసానునట్లు తపదపి మెనుగి, సమాసంక్షిప్త భోజనమిడినటుల చారిత్రక వృత్తాంతము దెలుపుచున్నది. ఖరరాజులు జేయునై దండెత్తుచున్నపుడు, కులభేదమును పాటించక 'చాపకాదు' నెల్లరుగలని భుజించినట్లు, పల్నాడు చారిత్రియ దెలుపుచున్నది. అట్టి యాత్మప్రేరేపకములతో విరాజిల్లుచున్న పల్నాడు జేకుమనకు సంస్కరణకార్యకర్తను నాబోటి యల్పజ్ఞులు తెలుపుట, మిగుల సాహస మగును.

నూతనదృక్పథము

సంఘసంస్కరణలలో నూతనదృక్పథ మేర్పడినది. శ్రీమద్రామాయణమునందు సర్వ సారాయణ చంద్రావార్కము యుండియు సోమము రిఫార్మరు ప్రతికాధిపతియగు శే. నటరాజుగార్లు గూడ, సంఘసమస్యలను నూతనదృక్పథముతో పోషించుచున్నారు. సంఘసంస్కరణలకు, పూర్వమునలే సంఘమును నిందించెడి యాభ్యాస మిప్పుడు తగ్గిపోయినది. సంఘములో నెల్లలోదములున్నను, ఈలోపముల సరించుకొనుటకు సంఘ మొంత వెనుకాడినను, బానిని ప్రజలు ప్రేమించుట ధర్మము. సంఘమే మనలను పిన్నపాటినుండియు వెంచి పోషించినది. మనల నభివృద్ధికి తెచ్చినది. మనవై నెంతో ముక్కున జూపినది. సంఘమర్యాదలను విడనాడి చిరకాలాగతమగు సంఘపు సదవధులను, మనము లిరస్కరించి చరించుచున్నను, మనవై నది శ్రీమదండవల విధింపలేదు. బహిష్కారాయాధముల తిరుగుగ ప్రయోగించి, మనలను కడగండ్లపాల్సేయలేదు. సంఘకామనాతిక్రమణ గావించినందులకు, సంఘము మనవై తన నిరంతరకాధికారమును పూర్తిగ కోససాగించుట లేదు. సంఘము, మనము గోరెడి సంస్కరణల నామోదింపక బోయినను, యానేక కార్యముల కుపేక్షాభావము వహించి

యున్నది. విదేశములకు వెదలి, వర్ణపు కట్టుబాట్లను పాటించిన యువకుల కేపుడు సంఘవిచ్ఛిన్నంబును లంకగ లేవు దృష్టికోణము పాటించనివారిని గాని, కాస్తాపాలితులను విందు లొంగించినవారినిగాని, శ్రీ ప్రసన్నవాసానులలో పాల్గొనుచున్నవారిని సంఘ మిప్పుడు ఇబ్బందులకు లోను గాచియుంటున్నది. ఎవరే మాత్రము కారము జేసినను, సంఘము వేయిమడుగుల కృతజ్ఞుని కావున, వారివై తన కరుణాసరస్వతినీ ప్రసరింపజేయుచున్నది. సంఘ మొకనంకను, రాష్ట్రాంగ మింకొకనంకను కావుననువైఖరికి, భేదమును గ్రహించుట ముఖ్య సాధ్యము. సంఘము నిర్ణీతమై యుండుటచే, లనముకే క్షతమి కావునను దని కొందఱు తలంపవచ్చును. అది కొంతవరకు సత్యమే మను నను, హిందూసంఘసంస్కరణములకు పూర్వకాలము నుండి యుపరికించిన, నిష్పక్షిత్తు గూత పూర్వకాలమున సంఘ మొక్కడును సమానభావము గనబడుచుండునని స్పష్టము కాగలదు. ఇందు కుదాచారణములనిచ్చుటకు వీలుగలదుగాని, నాకు తగినంత కాలర్యవధి లేవండుటచే, వీటికొకట వెదకరాదాపారిపలేకపోతిని. వర్ణపుకట్టుబాట్లు పూర్వకాల మొకయోసదలింపబడుచుండెను. కాలపరిణామము ననుసరించి ఆచారములు మారుచువచ్చెను. సంఘము జేరకాలపరిస్థితులకు దగినటుల తన సదవధిని మార్చుచుండెను. మహాభారతము లోని నవో, వేద్యకాలములగు వేద్యకాల ఆచారము లెటుల ప్రబలి యుండెనో గోచరమగును. వివాహబంధము మిగుల పలుచనగనున్న శ్వేతకేతుకాలమునాటినుండి, మాన్యుల సేకములు జరిగెను. బహుభార్యత్వము ముఖ్యధర్మత్వ కాలముల నాటి పోయెను. ద్వాదశవిధ పుత్రుల కాలము గడచెను. దశవిధ వివాహముల నామక దప్పిపోయెను. ఇటులనే వర్ణభేదముల ననలే పాటించిన కాలముగలదు. గుణకర్మల ననుసరించి, వర్ణభేదముల కోససాగిన కాలము గలదు. ఒకవర్ణమునుండి మరొకవర్ణమునకు మారిన మహామహుల దృష్టాంతముల నేకములు గలవు. వర్ణము భోజన ప్రతిభోజనముల కడ్డుపడని కాలముండెను. నేటికిని, చెన్నరాష్ట్రమునందు దప్ప, మిగిలినభాగములందు దెక్కడను దృష్టి దోషము పాటించుటలేదు. ఏమార్పుయను ననుసరించే నవలంబింపబడి, ఆచారముగ మారినవియుట, దానికి సంఘము అభ్యంతరము జూపవలసిందెను. సదాచారము, కాస్త్రజనకన్న నెక్కుడు ప్రమాణ మని, నిరూపింపబడినది. తన యధికారము నంగీరించినవారి నెల్లరును, హిందూసంఘము తనలోనికి నైకొనుచుండ, ఏదియో ఒకవర్ణములోనికి జేర్చి, వారికి సంఘమున స్థామియ్యచుండెను. ఆనాగరకులకు ఎరుక, ఏనాడును మొదలగువానికిని, హిందూసంఘమున స్థానము గలదు. హిందూసంఘపు యధికారమునకు నాల్లరు లోబడియున్నను, ఏవర్ణము వారయినను తమ ప్రత్యేకపు కట్టుబాట్ల ననుసరించి చరించుటకు సంపూర్ణకాళ మొనగలదెను. హిందూసంఘపు అడుగు భాగమునకు బోయిన కొలదియు, ప్రతి జాతియు ప్రత్యేక ప్రకాశాస్వాస్యముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. ప్రావ్యాణులకు వారివై గల యధికార మత్యైభుగ. ఏవలకువారావలపు వెదలసాములలో సాంఘికవిధులనిర్వహించుచుండురు. కుభాకుభుజుల కన్నిటికిని, కలపువెద్దలే యాజనస్యము వహించురు. సాంఘికసంబంధ మను బోగొట్టులను వెదకలే దిర్వుచుండురు.

సంఘనిర్మాణము

సంఘసంస్కరణ మనన సంఘవిచ్ఛేదము గాదు. అయ్యది సంఘనిర్మాణము. ప్రాచీనకాలము నాటికలె, సంఘము, దేశకాలపాత్రత ననుసరించి జరుగవలసిన మార్పుల నైచ్చి కనుగ జేయగల కేక్తిని, చాలకాలము నుండియు గోల్పోయినది. సాంఘికాచారములలో, ఆధునికపరిస్థితుల ననుసరించి, మార్పుల నేకములు జరుగుచున్న మాట నిజమే యయినను, స్వీయప్రయత్నముల ననుసరించి జరిగెడి మార్పుల త్యైభుగముగ నున్నవి. కాలప్రవాహము హిందూసంఘమునుకూడ తనవెంట నీడ్చికొని పోవుచున్నది. కాలప్రవాహమున కెదురుటకు వివాళకారణమే యయినను కాలమునకు బాగులగుటయు వివాళకారణ మగును. కాలప్రవాహము ననుసరించి, సంఘసంచలము మొదలగుటలకులెండ నడుపుటకు సంఘము కేక్తికలిగి యుండవలెను. అట్టి కేక్తిని సంఘమునకు తిరిగి గలిగించుటకే, సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నింపవలయును. మనువు, యాజ్ఞకల్యాణుడు, పరాశరుడు, మొదలగు మహాముఖులకు సాధ్యమయినకార్య మింకాలపు హిందువుల కేల సాధ్యముగాకూడదు. ప్రాచీనకాలపు తపస్సంపన్ను లీకాలమునందు దృఢిల్లుటకు,

సాధ్యపడదని కొందఱు తలంపవచ్చును. కాని కాలములో నేమియు లేదు. ఏకాలమునందయినను, మహామహులు అడయించుట సాధ్యమే. ప్రస్తుత, హరిశ్చంద్రాదుల బోలిన, గాంధీ మహాశయిని డి కలికాలములో నుద్ధరించుట, మనయందఱ ముగియున్నవిమరుమే గదా, ప్రాచీనసంఘమున, యుగభర్తల ననుసరించి జరుగుచున్న మార్పులనెనే ప్రస్తుత స్థితిగతుల ననుసరించి ముఖ్యధర్మములగు మార్పులను హిందూసంఘ మేల స్వయముగ గావించికోనరాదా? హిందూసంఘము, రాజకీయ పరాధీనతను చిరకాలమునుండియు ననుభవించుచుండుటచే, నిర్మాణకేక్తిని కోల్పోయియుండెను. రాజకీయస్వాతంత్ర్యము జీవిత పరమార్థమై గావాలదు. జీవితాభివృద్ధి కదియెనే సాధనము. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము సామాభివృద్ధికి మార్గ మేమియును. జాత్యభివృద్ధి కరకాళము గల్పించును. రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లభించిన పిమ్మట ఆర్థిక, సాంఘిక, పారిశ్రామిక నైతికాభివృద్ధయములు చేకూరుటకు నిశోధములు కొంతవడి చొలగును. కాని రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము మాత్రమే, మిగిలిన జీవితకాఖ్యల యభివృద్ధి దానింతట ననియే చేకూరునని తలంచుట భ్రమ. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యసంపాదకమునకు పిమ్మట నిజ మగు కృషి యారంభము గావలసియున్నది. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును పొందుటకై, జేకేము తన పృథుత్వముల నన్నిటిని కేంద్రీకరింపవలసిన యరస మిప్పుడు గలిగినను, సాంఘిక నిర్మాణకార్యము నంతవరకు సాధించుటకు వీలు లేదు. రాజకీయస్వాతంత్ర్యమును చక్కగ ననుభవించుటకు, సంఘము సౌమ్యమగుండుట యావశ్యకము. ఇందుచే, సంఘము నును నిర్మాణమైయున్న స్పష్టికేక్తి మరయొకమాటు విజృంభించునటుల హిందువులందఱును కృతజ్ఞుత్వముల నీనమయమున గావించవలసి యున్నది. సంఘసంస్కరణసమాజేశముల ధర్మ మిప్పు డతిశయించుచున్నది.

సంస్కరణసమాజేశముల ధర్మము

ఇంతమహిమనువలె సంస్కరణ సమాజేశములు రాజకీయసమాజేశములకు తోలవలె నుండి నంతమాత్రముచే లాభము గలుగదు. లాంఛనముగ సంకీర్తనమున కోమాలు విధిలేక సభల జరుపుచు, తిరిగి సంకీర్తన మేలెంచువలకు సంస్కరణాభిమానులు దీర్ఘనిద్రాజెంతుట ఏమాత్ర ముదయోగకరము గాదు. రాజకీయసంఘములకలెనే సంస్కరణసంఘములును సంకీర్తనమంతయు నిరంతరకృషి సజావలసి యున్నది. రాజకీయకార్యములు త్వరలో ఫలింపవచ్చువును, సంఘసంస్కరణ సమాజేశముల భారము మఱింత యతిశయించుచున్నది. సంఘసంస్కరణ సమాజేశములు, సంఘము తన ఆత్మకేక్తిని గ్రహించునట్లు గోడ్పడవలయును. సంఘమునందు దాతృత్వికాస్వభూతు జొప్పించవలయును. అన్యుల ప్రేరేపణలేక, హిందూసంఘము తన విధ్యుక్తమును తానే నిర్వహించికోని, అన్యులగౌరవమునకు పాత్రమగునటులు చూడవలయును. అభివృద్ధి చేకూడుట కరసరసుగు లీజము లన్నియు సంఘమునందు లేకపోలేదు. వాటి యనకాళములు దీసికొని, హిందూధర్మము నాశనము గాకుండ సంఘనిర్మాణబాధ్యతను వహించవలసిన ధర్మము సంఘసంస్కరణసమాజేశములనై నిలిచియున్నది. ఏయే సంస్కరణము లిప్పు డాత్యంతములో వాటి పట్టిక నిపు డేకరువు తెల్పుటకు, నేను పూనుకొనలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి, ఏయే సంస్కరణముల వరకులలో సంస్కరణసమాజేశములు చచ్చించి, వాటిని హిందూసంఘ మంగీకరించునటుల ప్రోత్సాహపరువలసి యున్నది. సంస్కరణసమాజేశములనా దిదివరకేర్పడిన కార్యక్రమము, దేశావసరముల ననుసరించి మార్పు జెండవలసి యున్నది. వివాహసంస్కరణములో సంఘసంస్కరణము పూర్తిగావాలదు. పాశ్చాత్యజేకములలో సంఘసంస్కరణమునందు హిందూజేకమున రాజకీయసమస్యలకు నెంచబడు ననేకవిషయములు చేర్చబడుచున్నవి. హిందూజేకమున కావరించిన విచిత్రపరిస్థితులచే, పృథిసమస్యము రాజకీయసమస్యగ మాణవలసిన దుస్థితి గలుగుచున్నది. పృజలు దృఢకాయలై బలంతు లగుటకు వలయుమార్గముల నన్నిటిని, సంఘసంస్కరణ సమాజేశము లన్వేషింపవలసి యున్నది. జేకేయుల కేరరాకోగ్యమును పెంపొందించి, అటువ్యాధులు యున్నగునవి వారి నకాలమృత్యువాత బడచేకుటండ కాపాడవలసిన బాధ్యతను, సంస్కరణసమాజేశములు నిర్వహింపవలసియున్నది. సంఘసేన నన్ని విధములను, సంస్కరణసభలే కొనసాగింపవలసియున్నది. వర్ణప్రతిష్ఠాపక మిదికల తెట్టియుపయోగములు కలిగించినను, వర్ణ విభేదములు

గడ్డకట్టి యొకవర్తమానుడు చేరువుచున్నాడు. వర్తమానుడు ములై వెళ్ళిన ననుమతి చిన్నములలో బ్రాహ్మణులతో ద్వయము నొకటిగ పరిగణించవచ్చును. వర్తమానుడు తేకా భిక్షుని కడ్డుగలిగింపబడెడి తేకాయలలో నైకవర్తమానుడు వెంటాడింపవలసిన బాధ్యతను సంస్కరణసమావేశములు గర్వహించవలసియున్నవి. ఇంతియ గాక, హిందూధర్మమునందు తగ్గుప్రభువు సంకల్పములన్నిటిని కాపాడి, మాలిన్యమును మాత్రమే తొలగించుటకు, సంస్కరణసమావేశములు పూనవలసియున్నవి. ఇట్టివాని నెన్నిటినియైన పేర్కొనవచ్చును.

సంస్కరణసమావేశము సామర్థ్యాన్ని గల వారియెల్లర సాయమును, ఉద్యమసాధనలనుకై కైకొనవలసియున్నది. తేకావాని సామర్థ్యానికి వారిసంఖ్య యధికమయిన కొలదియూ, సంఘసహాయముచే క్రమంబున ముందుగా వారిలో నిరుత్సాహము తగ్గును. కార్యోత్సాహ మింకను ప్రబలము. ఇందుకై సంఘమును ప్రబోధించి, సంఘాభిప్రాయమును బాగాగ నలసి ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి ఏ సంస్కరణములు ముఖ్యపరములలో సత్వరసాధ్యయోగ్యములలో ఏ సంస్కరణములు సంఘమున జీవకళను నెలకొల్పి తన విధ్యుక్తధర్మమును వెంటనే నెరవేర్చుటయొనకు తుటానాలోచనముల దానియందు గలిగింపగలవో అట్టి సంస్కరణకార్యక్రమము నొకదాని తయారజేసి దాని నాచరణలో పెట్టుట కీసభవారు ప్రయత్నింపవలెనని నాయభిప్రాయము. ఈ తత్వరమునందీ కార్యసాధన కొక యుపసంఘము నేర్పరచి, వారిమూలమున తేకాములో సంస్కరణతత్వము గల్గించుట కా సభ్యులు ప్రయత్నించి కార్యనిధి బడసిరేనని, సంస్కరణోద్యమమునకు మహోపకారము గావించినవారగుదురు. రాజోవు తత్వరము సంఘప్రబోధము ననుసరించి సంస్కరణ సభ వారులు ముఖ్యసంస్కరణములను నిరూపించి జనసామాన్యము వాటి ననుష్ఠించుటకుల జేయగలిగిన యెడల సత్వరభివృద్ధి గలుగక తప్పదు. ఈవాక్యములు కొందరకు కఠినసాధ్యమగు గదో పద మును కాని, ఒక క్రమ ద్వయ సాన విషయము గ మనింపుడు. సాటికపు జనులు, పవలం తయు చెవ్వలనోడ్చి పనిజేసి సంపాదించినవారమును, సాయంసమయ మగుపప్పుటికి త్రాగుడుక్రింద దుర్గనియోగము జేయుచుండ, వారి దుస్థితిగూర్చి జాలడదనివా రెవరును? కాని యింతవఱకును సంస్కరణసభలు వారిలో ప్రబోధము గలిగించుట కేమి బనిజేసినవి? త్రాగుడు దుర్భాసము పూర్తిగ నమసిపోవుటకు, ప్రభుత్వమువారు తమ రివిన్యూపథ్యిని విడనాడుట యవసరమే. కాని, కొంతకాలమునైన నివారించుటకు, ప్రజలకర్తవ్యము స్పష్టమగుట లేదా? ఇటులనే నిన్ను జాతు లవలడువారికి మననస్వతంత్ర్యముల నుభయించుట కయినను అవకాశమిచ్చి వారు హిందూసంఘమునందీ తొలగిపోకుండ జేయుటకై సంస్కరణ సంఘములు సలుపుచున్న ప్రయత్నములు నాయమాత్రములు. ఇటులనే, సాంఘికచరణ సాన్నిధ్య రగుల్పములకు జేయదగిన ప్రయత్నములెన్నియు నింతవఱకు సక్రమముగ నాచరింప బడలేదు: నేను వైన నూచించినటులు, నొక ఉపసంఘము నేర్పుచుట కొందఱకు దుచింపక బోవచ్చును. యుపసంఘములవలన పవలు నెరవేరవను నిరాశ మీలో ననేకుల కుండవచ్చును. కాని, తీర్మానముల గావించింత మాత్రముచే నిదివఱకు లాభమేమైన గలుగుచున్నదా? నూతనముగోదయ ప్రారంభ సమయమున హిందూ సంఘమున పున్న స్థానము సఫలమగుట అత్యంతావసరము. ఈ సందర్భ సమయమున, సంస్కరణసభలు సాంఘికాభివృద్ధికై తేకాములో నొకవిధమగు యావేశమును గలిగింపజాలని యెడల, సంస్కరణోద్యమము ఎదుగుబాడుగుతేక ఎప్పుటివలెనే నిలిచియుండును. మీరు మిక్కిలి, క్రమక్రమముగ జెరుగుచున్న సంస్కరణసమీక్షలను, ఉద్యమమును స్వరూపవాతనము గావించి, సంఘము నధికపతితము గావించవచ్చును.

సంస్కరణముల నిజదనము:— సామర్థ్యం ప్రభువు యొక్క రెండు సంస్కరణసంఘముల నిజదనము ఈ సంఘముల ఉపసాదనలవై హిందూజాతీ ప్రభుత్వమువారి యొక్క విమర్శనను రాజోవువారము ప్రయోగించవచ్చును.

ఫ్రాన్స్ లో మేనాల ధర తగ్గించబడినది. బ్లాక్ బర్డు యు 8-8-0. స్వాక్ యు 7, వాటర్ మెక యు 7-8-0, వాటర్ మెక (సెప్టికా నెల్ ఫిలింగ్) యు 10-8-0, నెల్ ఫాక్ 210 యు 4. అల్బాన్ యు 2-1-20 1514) గొబ్బదయ్య, ప్లేవనర్ ప్లేవనర్ ప్లేవనర్, మద్రాసు.

సానికవార్తలు

ఉద్యోగవిషయము:— గుంటూరులో (తెనెటివ) ని అభ్యసించినవార నెరుగు వీర రాఘవస్వామి నాయుడు గారు గుంటూరు డిప్యూటీ కలెక్టరు జనరలు ద్యూటీవిదగను నియమింపబడిరి.

కృష్ణావిలాససభవారు:— ఈ సభవారు నిన్నటి దినమున (ఆదివారమునందు) వి. పి. హాల్లో 'రామని' తన వాసుమను నాటకమును ఆంధ్రమునఁ బ్రదర్శించిరి. పాత్రల సంభాషణ నటన మున్నగువి ప్రాథమికములుగఁ బాడకట్టి నను మొత్తమువై ప్రదర్శనమును చక్కగా నెరవేర్చిరి.

మదరాసు మహాజనసభ:— ఈనెల 31 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు సభాహాలునందు మదరాసు మహాజనసభ జరుగును. ఆందు గమనించెడు సంగతులు:— (1) నలుగురును వారినలన తయారుజేయబడు మెమోరాండమును విచారణ చేయుట, 1898 సంవత్సరపు యిండియను పింజుకోడు, క్రిమినలు ప్రాసీజరు కోడులు మార్పులకై విచారణచేయుట. (2) నెక్సిటరీయొక్క యొక యితర సమాచారములను విచారణచేయుట.

శ్రీరామమోహనసభ, గరుడగర్వభంగము:— ఈనెల 10-వ తేదీ శనివారము ఈసభవారు వైవాళికమును ప్రదర్శించిరి. త. హాల్ లనని విజ్ఞప్తిగలగు దునుకును, చక్కని చక్కని విజ్ఞప్తిగలగు సత్వరమును, చక్రవర్తినిలించు బలరామునకును కిగిన్న గర్వమును పోషించుట కథాంతము ప్రదర్శనము ప్రయత్న పూర్వకముగ జరుగబడినది. గోపికలవృత్తి గీతాదులు జాతీయత నొకవిధముగ స్మరింపజేసినవి. వృష్ణపాత్రధారి, సత్వరము, హనుమంతుడు తమధర్మమును సక్రమముగ నెఱవేర్చిరి. కాని సాటికప్రదర్శనమునందు సమయానుచితముగ, వివేకధోరణిని మధ్యమధ్య తుదమొదలు లేని గేయములకు చేర్చుటవలన కొంతవఱకు రక్తిగట్టుట సంభవించెను. కాని ప్రదర్శకుల పరిశ్రమవలనే ఈసాటిక మీ మాత్రమైన రంజిత గడించినది. మొత్తమువై ప్రభుప్రయత్న మైనను పరిశ్రమించి ప్రదర్శించినందులకును, అవామమును విద్యాభివృద్ధికై వినియోగించదలచినందులకును సభవా రభినంద్యులు.

కె. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారి షష్టిపూర్తి ఉత్సవపు సామ్యము

నిన్న సాయంత్రము జి. పి. నటేశ్వరగారి ఆగ్రాసవాధి పర్యముక్రింద ఒకసభ జరిగినది. అందు ఈ క్రింది యంతములు జారీ జేయబడినవి. షష్టిపూర్తి సంవత్సర పండుగ ఈ దిగువ నుడివినసంతోషవార్తలను హెచ్చరిక చేయుటకై జరుగబడినది.

- (1) గవర్న మెంటు వర్తక విషయయందు వారియొక్క ఆసక్తిని తెలుపుట.
 - (2) వారి తరువాత వచ్చెడు వారికి ఒక బంగారు పతకము మున్నగున జేదయిన నోసుగుటకు తగిన క్రమమును ప్రోత్సహించుట.
 - (3) వారి పేర ఒక అక్సాంబెంటు పుస్తకభాండా గారమును నేర్పరచుటకు ఆ సభ జనపబడినది.
- వై చెప్పిన అంతములను చక్కగా నడపుటకు ఇంక కొంతమంది సభ్యులకు ఏర్పరచుటకు పూనుకొనిరి.
- (1) జి. పి. నటేశ్వరగారు - (పెసిడెంటు).
 - (2) జి. పి. అప్పల నరసింహం నాయుడు, వి. ఎల్. జయరావు అయ్యరుగారు సెక్రటరీలు.
 - (3) ఎల్. గోపాలకృష్ణ పిళ్ల గారు ప్రెజరరు.
 - (4) ఎమ్. కె. దాదావారుగారు.
 - (5) సి. గోపాల మినగుారు.
 - (6) తండీలు విద్యాసాగర పాండ్యగారు.
 - (7) రావుబహద్దరు సి. వి. యనుస్వామి అయ్యరుగారు.
 - (8) ఎమ్. కందస్వామి మొదలియారుగారు.
 - (9) సి. ఎమ్. శివరాజులు మొదలియారుగారు.
 - (10) ఎల్. ఎస్. మాధవరాజు అయ్యరుగారు (వీరలు) సామ్యము ప్రోత్సహింప అన్నిసంగతులను చక్కగా చూపుటకై ఏర్పరచబడిరి.
- సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారు వర్తకవిషయములకు చేసిన

మహాకార్యములను గురించి కందస్వామి మొదలియారుగారు మాతృభూమి అయ్యరుగారు శివరాజులు మొదలియారుగారు ఈపన్థినించిరి. చేరుచునగు సుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగారిని పొగడుచు ఉపస్థాప మిచ్చిరి. అందు ఆయన పేరిట పుస్తకభాండా గారము స్థాపించవలసినటులు కోరిరి. అది చాల ఉపయోగకరముగా మదరాసు పరివాండ్రకు వినియోగించునని చెప్పిరి.

కడచిన శుక్రవారము రాత్రి మాడల్ పార్సీవామర్ మాన్ పేట ఎమ్మెల్యేగవర్గమునందలి ఆదిమిక్కిలి విచారకరమైన సంగతిఅయింపబడు పోతువుగమనింప ఇద్దరు హిందూజాతీ రత్నక భటులలోని మైకా హడ్ జేన్ గు, ప్లెటరు అనువారలు పెద్దవిచారకర మైపోరాటముడిరి. అందు హడ్ జేన్ గు అనువాతడు ప్లెటరుగారివలన తగిన ఉపద్రవమైన దెబ్బలకు నమృతమొందిరి. అపోరాటమునకు ముఖ్యకారణ మేమన శుక్రవారము నాటిసాయంత్రమునా రిద్దరి భార్యలకు పోరాటము వచ్చినది. అంత హడ్ జేన్ గుగారిభార్య ఆమె వెనిమిటియొట్టికి రావటముతోడనే తన్ను ప్లెటరుగారి భార్య పరిమానము ములతో పిలుచుచున్న గేలిజేసినదని చెప్పెను. అంత వారు రాత్రి ఘమాట 8 గంటలవేళ కల్లి తిరిగి ప్లెటరుగారివలన పోరాటములో తలమీద నెడ్డదెబ్బతిని కొనపూసిరితో నల్లు చేరిరి. అంత స్పృహశివించునై నాతడు మనిగన సత్వరమున కొంపోబడిరి కొంత సేపుగునప్పటికినాడు కాలముచేసిరి. నిన్నటిదినమున విచారణచేయబడి అందు దెబ్బలు తగినవలన చనిపోయిరని చెప్పబడిరి. నిన్నటిరోజునవారిని సమాధిచేసిరి. విచారణ యొకను జరగలేదు.

ధరావారు ఇయ్యరులనందరి ఆజ్ఞ పంపినప్పటి నుండియు ట్రిబ్యూనల్ ప్రక ప్రయమును ఆపివేసెను.

పంజాబులో ప్రవాసశిక్షణం దున్న వారు:— మానచండు బారిష్టరుగారు స్టేడరు, రాంభుజదత్తు గారును, వారి ప్రవాస స్థలములనుండి లాహోరునగరమునకు కొనిలేబడిరి.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటి:— వై సంఘము యొక్క వార్షికసభ మేనెల 15 తేదీ (గురువారం) సాయంత్రము 5-30 లకు లక్ష్మీనగరరాజ్ కిరీ పురమందిరమున జరుగబడును. సంఘసభ్యులును, సంఘములో సభ్యులుగ చేరగోరు తదితరులును తప్పక దయచేయ గోరుచున్నాము.

ఏప్రిల్ 17 తేదీ శనివారం తటాలములలోనికి బోయి ఆసియాలో ప్రభుత్వమువారివై తిరుబాటానర్వరలెనని ప్రోత్సాహము జేసినది బారాబాంసు జిల్లా నాన్దప్రభుల రాము ఆశ్రీగారికి 7 సంవత్సరములు కఠిన దండం విధించబడినది. ఇందులో 3 మాసములు ఏకాంతవాసము ననుభవించవలయును.

సార్వభౌమ వైటుగామీద కనిపిచిలు తెచ్చిన ఇభియోగమును వివరమునను దండవాధికారి కోరిన అట్టిని విచారించుటకై న్యాయమూర్త్యు బాల్మణి హూదాగారు న్యాయస్థానమున కొలువు దీర్చిరి. పృథుత్వము తరచున న్యాయు వారి ఆటంకమును జూపలేదు. మరల నాయుదావేయబడినది. స్విక్ హాగారి నీ నేరమును విచారించుటకై దొరకనూవారిచ్చిన ఉత్తరవును పంకించుటకై ఈ విచారణ నాయుదావేయబడినది.

ఆంగ్లజాతీ ప్రయాణము:— మెకానా మెకండి కం వెనివాట్టు ప్రకటించుచున్నా: ఈ నెల 15, 17-వ తేదీలలో బయలుదేరి నిన్ని రాకటాంబే, డెల్హీ, యురలలో అల్పసంఖ్య గల మొదటితరగతి గడులు ప్రయాణింపబడు ఇయ్యబడును. ఇదివఱకు ప్రయాణపుచీట్లను సంపాదించినవారును, ఈ ఓడలో ప్రయాణము చేయగోరినవారును బొంబాయిలో ఉన్న మెకండికం వెనీకి గాని, వారి ఏజెంట్లకు గాని విజ్ఞప్తి చేయవచ్చును. ఈ రెండు స్థితులలోను రెండవతరగతి గడులు దొరకవు.

రౌల్టబిల్లులను గూర్చి "ఇంకెయ" కత్తిర యిల్లు వ్రాయుచున్నది:— "సామాన్య జానన సభలోని భాగ్యతీయ కవులయొక్కయు భారతజాతీయ యొక్కయు సాగ్రతి మూలమును పరిగణింపక పృథుత్వము బలముచే రౌల్ట బిల్లు జాననసమావేశము వార్తన వని విశుట కంతయు విచారకరముగ నున్నది. భారత రాజ్యాంగ మంత్రీ ఈ జాననమునకు తన సమ్మతిని ఇయ్యటకు తిరస్కరించు నను ఆత అత్యల్పముగా నున్నది. అతడెట్లు చేయనియెడల భారతజాతీయ వ్యాప్తమగు అసంతృప్తికి భాగర ఆంగ్ల పృథుత్వములు మాత్రమే బాధ్యతను వహింపవలసి యుండును."

ఆంధ్ర రాయచోటి

వైద్యకర్మ పండిత బివి గోపాలా

చాళ్యూరు గ్రామం

రూ. 100-0-0

ఒక ఆంధ్రము

100-0-0

ఆంధ్రపత్రిక

1919-వ సం॥ మే నెల 12-వ తేది

సోమవారము.

సంగీత శిక్షణము.

క. కళ్యాణశాస్త్రిగారిచే

కళ మొదలు పెట్టుకొన్న గానము విన్నవ

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

గతకాలపులకు; నబలలు

రును పాడెడివారును దేశమునందు గానరారు. అయినను మనము మన స్వదేశమున గానగొన కుండుట యవివేకము. ప్రజల నందముగ జీవితమును గడపుటకు సంగీత మొక ముఖ్యసాధనముగ నున్నది. దైవభక్తి దేశభక్తి ఆత్మసంపదము సంగీతసహాయమున వికసించుచున్నవి. ఒక త్యాగరాయ శృతిప్రజలను భక్తిపరమశులను జేసి పరమానందమును గలుగజేయగలడు. ఒక వందే మాతరము కీర్తన ప్రజలను దేశభక్తిపరమములను జేసి దేశభక్తిని పుంజొల్పుచున్నది. ఒక శ్రావ్యమాల చివారమును బోనాడి మహదా నందమును గలుగజేయుచున్నది. శ్రీకృష్ణుని ముర లీగానము సకలప్రపంచమును నానందమయము చేయగలిగినది. గానము బ్రహ్మానందమును గలుగ జేయుచున్నది. గాన రసాస్వాదనము జీవకోటికి సామాన్యమైనది మని “శిశుర్వేత్తి కశుర్వేత్తి వేత్తి గానరసంపదే” అను పద్యము బోధించుచు న్నది. సహజమైన గానప్రవృత్తిని వికసించి జేయుటకు పాఠశాలలం దేవిధమైన ప్రయత్నములు జరుగుట లేదని విద్యాప్రవృత్తిని విమర్శించిన వారలకు విశదమగుచున్నది. వర్తమానవిద్యా ప్రవృత్తి సంగీతమునందు విద్యార్థుల కభిరుచిని గలుగజేయక పోవుట యే కాకను కొండరకు సంగీతమునం దసహ్యమును సయితము గలుగజేయుచున్నది. సంగీతరసాస్వాద నమును జేయజూని విద్యార్థులకు లెందరోగలరు. విశ్వమంతయును సుస్వరబద్ధమై వికసించుచున్నది. స్వరజ్ఞాతలు సముద్రతరంగముల నిస్వనములందు ను నిర్దురావము లందును పల్ల స్వనములందు మూటల పొందికయుందును మధురగానమును విన గలరు. మానవులు రూపకల్పనమునకు జేసిన ప్రయత్నములను శబ్దకల్పనకు జేసియుండలేదు. మనుజులు సేత్రేంద్రియజ్ఞానమును వికసించజేసి నటులు శ్రవణేంద్రియజ్ఞానమును వికసించజేయ లేదు. విశ్వవ్యాప్తమైన శబ్దకల్పనము శబ్దమాధు ర్యము శబ్దసంయోగము సంగీతమువలననే తెలియ గలదు. నాదబ్రహ్మవ్యాపకము రూపబ్రహ్మవ్యాప కము సత్వికమించియున్నది. విశ్వమంతయును “ఓమ్” ప్రణవశబ్దమని వేదాంతము బోధించు చున్నది. అయినను స్వరసమ్మేళనాసంజాత మయిన సంగీతకళావ్యాపనమును జేయుటకు విద్యాప్ర వృత్తియం దేర్పాటులలేవు. ముఖ్యముగ మధుర భాష యని వన్నెకెక్కిన ఆంధ్రభాషయందు సంగీతకళాశిక్షణమును జేయుటకై ఏర్పాటును జేయుట ఆంధ్రప్రజావికాసమున కత్యంతావసరము. సంగీతవిద్యాప్రచారము

సరసాపురము ప్రజాసంఘము సంగీతశిక్షణ ము విషయమై ప్రభుత్వమునకు బంపిన విన్నపము నకు వారిప్రత్యుత్తరము మంగళవారపత్రికయందు ప్రచురింపబడినది. విజ్ఞానమునందు “పూర్వము స్వదేశసంస్థానాధీశులు మొదలగు ప్రభువులు ఎంతయో పోషించిన భారతజాతీయకీర్తి కెంత యా నాధారభూతమైన సంగీతశాస్త్రము విశ్వవి ద్యాలయముల విద్యాప్రవృత్తియందు చేర్చుచుచే సంగీతశాస్త్రము నశించినది. సంగీతశాస్త్రమున కు ప్రోత్సాహమును గలుగజేయుటకై సంగీతము విద్యాప్రవృత్తియం దొక యభిమానవిద్యగ నుం డవలయును.” అని విజ్ఞాపకులు తెలిపిరి. దానికి సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారిటులు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—

నందరినూ... సంగీతశాస్త్రమును అభిమానశాస్త్రముగా నిరవహింప నుండు యున్నాము. సంగీత శాస్త్రమునకు ప్రత్యేకపు డిగ్రీని ఏర్ప డుచు విషయము, దానికి కళాశాల ప్రణాళికయందు ప్రత్యే కమును విశ్వవిద్యాలయము వారికి తాము ప్రాసికొన నున్నందును.

సంగీతశాస్త్రపాఠశాల కీ నడుపాయుమలే కాక ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వపు బాలికా మాధ్యమిక, ప్రాథమిక విద్యా లయములలో అనంతమైన, ప్రత్యేకముగా సంగీతవాద్యముల మీద బాలికలకు సంగీతము నేర్పుటకు ఉపాధ్యాయులను నియమించువచ్చు ననియు, నవరు ఉపాధ్యాయుల జీతములకు గాను కొంతద్రవ్యము ప్రాప్తియొన నిధులనుండి ఖర్చుపెట్ట వచ్చు ననియును ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువులను పాలించి యున్నారు.

చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు
“గాంతులందు సంగీతమునకు గాంతు జేర్చబడినది. పృథుత్వబాలికాపాఠశాలయందు పృథ్వీతరంగు లెన్నగున పడినవి. స్థానికసంఘముల పాఠశాలలందు సంగీతోపాధ్యాయులను నియమించు ప్రోత్సాహించుచున్నాడు.”

కళాశాలలలో సంగీతశాస్త్రము సభిమానవిద్యగా నేర్పుటకును దానికి ప్రత్యేకడిగ్రీల నేర్పరుచు విషయము సర్వా పురము ప్రజాసంఘమువారు విశ్వవిద్యాలయమువారితో నింత వరకు సంప్రదించియుండినట్లుగా తెలియజేయుటలేదు. సంఘము వారి కార్యమునకు నయితము లేకుండు పూనుకొనినయెడల జిల్లించిపోవుచున్న సంగీతశాస్త్రమును పునర్జీవింప జేయుట కెంతయు సేవజేసినవారగుదురు.

అని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. పాలకు లరచేత వైకుంఠమువలె సంగీతశాస్త్రాభిమానమును గను బరచిరి. కాని బాలకుల పాఠశాలయందు సంగీతము సభిమానవిద్యగ నేర్పబడలేదు. కొన్ని బాలికాపాఠశాలలందు సంగీతముకొంత నేర్పబడు చున్నను తగిన యుపాధ్యాయులును నుపకరణ ములును లేవు. దేశమునం దంతటను వెలసిన మాయహస్తోనియములు ప్రజలకు గల సహజ స్వరజ్ఞానమును సయితము నాశనము చేయుచున్న వని సంగీతశాస్త్రజ్ఞులమతమై యున్నది. సంగీత విద్యను వ్యాపింపజేయుటకు సంగీతకళాభిజ్ఞులు దేశమునందు వర్ధిలవలయును. అందులకు ప్రభు త్వమువారి చేయియును ప్రయత్నము చేయుట లేదు. ఆయుర్వేదవ్యాపనమునకు వలెనే సంగీత వ్యాపనమునకు విశేషద్రవ్యమును వ్యయమును జేయుట నిరుపయోగ మని పాలకులు నమ్ముచున్ను. ప్రాచ్యకళలయం దభినివేశములేని పాలకవర్గ మునకు ప్రాచ్యసంగీతశాస్త్ర ప్రచారోపయోగ మునం దెంత విశ్వాసముగలదో సంతయాస్పదము. భరతఖండమునందు విశ్వవిద్యాలయములు స్థాపి తమై చిరకాలమైనను కళాశాలలందును పాఠ శాలలందును సంగీతమును నేర్పుట కేమియును ప్రయత్నములు జరుగలేదు. చెన్నపురిపాలకుల ప్రత్యుత్తరమునం దైనను బాలికాపాఠశాలల సంగీత గలదు గాని బాలికాపాఠశాలల సంగీత లేదు. ప్రజలందరును నేకగ్రీవముగ సంగీతశాస్త్రప్ర చారము విషయమై పాలకులు దెలిపినగాని పాల కులు సత్వరముగ కార్యాచరణమునకు బూనుకొ నరు. సరసాపురముప్రజాసంఘమువలె నితరసంఘ ములును పాలకులకు నివేదనలను బంపుట యవ సరము. మైసూరు విశ్వవిద్యాలయమునందు సంగీత మభిమానవిద్యగ నిర్ణయింపబడినది. కాళి అనంతపురము బరోడావిద్యాలయములం దభిమా న విద్యగ జేర్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగు చున్నవి. రవింద్రనాథకవిండు మొదలగు నాయ కులు జాతీయజీవనమునకును గానమునకును గల సన్నిహిత సంబంధమును బోధించుచున్నారు. ఇతర విషయములందు వలె నీ విషయమునందును నాంధ్రులు వెనుకబడియున్నారు.

ఆంధ్రుల ప్రయత్నములు
సంగీతమునకు స్వరాంతమై సరళమై మధు రమై తనరారు నాంధ్రభాష తగినదని లోకమంత యును సంగీకరించుచున్నది. ద్రవిడ దేశమునందు సయితము త్యాగరాయకృతు లర్థము తెలియక పోయినను పాడబడుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమునం దిటీవల సంగీతమునందభిరుచి అంకురించినదని దేశ

మనందు దసరావండుగలందు జరుగుచున్న గాన
 సభావ్యక్తము చేయుచున్నది. ఆంధ్రజాతీయకళా
 శాలయందు సంగీతము నభిమానవిద్యగా నేర్పుచు
 న్నారు. జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమందు సంగీతము
 నభిమానవిద్యగా నేర్పుచున్నారు. విజయనగరము
 మహారాజుగారు దారస్యభావముతో విజయనగ
 రమునందు సంగీతకళాశాల నిటీవల స్థాపించినారు.
 దీతాడనభలయందు హరినాగభూషణము గారి
 యభ్యుత్థితక్రిందను సంగీతసభ గూడినది. ఆంధ్రు
 లకు సంగీతమునందు గల యభిమానమును నీ స
 ణ్ణాపనలు వ్యక్తము చేయుచున్నవి. ఆంధ్రులు స
 గీతవిద్యాలయములను స్థాపించియును పాఠకుల
 ను హెచ్చరించియును వారి జాతీయవిశాసమున
 కును భావప్రకాశమునకును భాషాభివృద్ధిభా
 మునకును సాధనమైన సంగీతకళా వ్యాపకమున
 కై వట్టుదలతో పాటుపడుదురని నమ్ముచున్నాము.

కర్ణాటకసాహిత్యపరిషత్తు

హాసను కట్టామనందు గూడిన పంచమ
 కర్ణాటక సాహిత్యపరిషత్తున కధ్యక్షులు కర్నూర
 శ్రీనివాసరావు గారు కర్ణాటకసారస్వతాభ్యుదయ
 సాధనములను విపులముగ విమర్శించిరి. దేశ
 భాషావాఙ్మయము విశాసమును బొందకపోవుటకు
 ముఖ్యకారణము రాజావలంబనము లేకపోవుట
 యని శ్రీనివాసరావుగారి యభిప్రాయముతో నంద
 రేకీభవించగలరు. మహారాష్ట్ర వాఙ్మయాభివృద్ధి
 మహారాష్ట్రులసామ్రాజ్యసంస్కరణము ఘోరర
 వాఙ్మయాభివృద్ధికి వాణిజ్యాభివృద్ధియును గారణం
 బు లని సభాధ్యక్షుడు తెలిపెను. ఘోరర భాషయం
 దారు దైనికకత్రిక లుండుట ఈ సిద్ధాంతమునకు
 నిదర్శనము. సభాధ్యక్షుడు కర్ణాటక వాఙ్మయాభి
 వృద్ధిని సజాతీయములైనయితరద్రావిడభాషావాఙ్మ
 యాభివృద్ధితో బోల్చి కార్యకారణంబులను నిరూ
 పించిన ద్రావిడభాషకు పక్కతి గలిగి యుండును.
 జూనుమాసమునందు నెల్లూరునందు గూడనున్న
 ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తుభాధ్యక్షు డీ మార్గము నవ
 లంబించి కర్ణాటకాంధ్రభాషావాఙ్మయాభివృద్ధికి
 గల సంబంధమును గ్రర్థయింప బూనుకొందు రని
 నమ్ముచున్నాము. కర్ణాటకులు బొంబయి చెన్న
 పురి హైదరాబాదు కొడగు మైసూరు రాష్ట్రము
 లందు నివసించు చున్నారు. ఈ పంచరాష్ట్ర
 వాసము కర్ణాటక వాఙ్మయాభివృద్ధికిని కర్ణాటక
 ప్రజాభ్యుదయమునకు ప్రజలబంధముగ నున్నది.
 ఏయుగమునందయినను పంచరాష్ట్ర కర్ణాటకు
 లకును సన్నిహిత రాజకీయ సంయోగము సాధ్య
 మని తోచదు. అయినను మైసూరు కర్ణాటకుల
 భాగ్యవశమున మైసూరు మహారాజు దేశక్షేమ
 మునకై కర్ణాటక వాఙ్మయాభివృద్ధిని జేయుట
 యవసరమని గ్రహించి తత్ఫలప్రాప్తికై సకలవిధ
 ముల ప్రయత్నించు చున్నారు. మైసూరునందు
 విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించియును కర్ణాటక
 గ్రంథములను ప్రచురించియును మహారాజుగారు
 కర్ణాటక వాఙ్మయాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహమును
 గలుగ జేయుచున్నారు. ఆ భాగ్యహంధులకును
 ద్రవిడులకును లేదు. నిజము రాష్ట్రమునందు 52 ల
 ట్ల ఆంధ్రులున్నను నిజము వారిరాజ్యమునందు
 విద్యావ్రతపూరి ఉర్దూభాషా ముఖము వ్యాపింప
 జేయుచున్నారు. నిజము రాజ్యమునం బాంధ్ర
 వాఙ్మయాభివృద్ధికి కవకాశము బొత్తుగ లేకున్నది.
 వాఙ్మయాభివృద్ధికి రాజావలంబనము ముఖ్యసాధన
 మున్న శ్రీనివాసరావుగారి సిద్ధాంతమునందు సత్య
 మున్నను వర్తమాన యుగమునందు ప్రజావలం
 బనము వాఙ్మయాభివృద్ధికి ముఖ్యసాధనముగ
 నున్నది. ప్రజలయందు విద్య వ్యాపించినపుడు

గాజావలంబనము లేకపోయినను ప్రజాపోషణము
 గల వాఙ్మయము బాగుగ వికసించగలదు.
 యూరపు రాజ్యములందు ప్రజావలంబనమువలన
 వాఙ్మయములు విశేష వికాసమును బొందినవి.
 ఆంధ్రభాషకు కర్ణాటకభాషకు గల రాజాపోష
 ణము లేకపోయినను ప్రజాపోషణము వలనను
 సాంధ్రవాఙ్మయ మభివృద్ధి బొందగల దని ఆంధ్ర
 వాఙ్మయ చరిత్రము విశేషము చేయుచున్నది.

ఆంధ్రవాఙ్మయాభివృద్ధికి శ్రీ పీఠికా పురా
 ధీశ్వరులు చేయుచున్న సహాయమునకు వారు
 వంశ్యులు. శ్రీనివాసరావుగారు వారి యువ
 న్వాసమునందు వాఙ్మయమునందు మతగ్రంథముల
 పద్య గద్య కావ్యములకు గల సంబంధమును
 కాగుగ నిరూపించిరి. వాఙ్మయమునకు ధర్మోప
 దేశమే ప్రయోజనమని యాద్యు లనుచుచిరి.
 ధర్మోపదేశమును జేయుటకు పద్యకావ్యములకు
 గల సామర్థ్యము గద్యకావ్యములకు లేదు. పద్య
 కావ్యములందు నవరసములకు సమ్మేళనము సాధ్య
 ము. కవి హృదయంబులైన మనోభావానుభావ
 విజ్ఞానముల ప్రతిబింబము పాఠకుల హృదయ
 నీచులందుచు మనో విధులందుచు నటనము సేయు
 చు మహాదానందము గలుగజేయును. పోతరాజు
 శ్రీకృష్ణ లీలాభివర్ణనములు భాగవతమును జుచ్చ
 వారలను కరమాచంద భరితులను జేయుచున్నవి.
 పండితులు కవిహృదయమును పామరులకు గద్య
 రూపమున బోధించి వారి హృదయాంతరాళము
 లును జ్ఞానభాస్కరుల ప్రతిష్ఠించు చున్నారు.

విద్యావ్రతపూరియందు ఆంగ్లభాషకుగల ప్రాచు
 ఖ్యత దేశభాషలకుండిన దేశభాష లంతయో విక
 సించి వాఙ్మయ భరితములై యుండి యుండును.
 పాతకాల లుండును కళాశాలలందును గురువుల
 చిత్తవృత్తి యంతయును నాంగ్లభాష మీదకు
 నాంగ్లవిద్యా విధానము మీదకు కేంద్రీకృతమై
 యుండును. ఇట్టివిషయ పరిస్థితులందు దేశ
 భాష లాల్పిన్నియులుగాకను జీవకళలతో నుండుట
 యును మహదాశ్చర్యకరము. కర్నూర శ్రీనివాస
 రావుగారి యువన్వాస మన్నిరాష్ట్ర ప్రజలకు
 మాతృభాషపట్ల దినదిన ప్రవృద్ధమానంబగుచున్న
 గాఢాభిమానమును వ్యక్తము చేయుచున్నది.
 ఆంధ్రులకుగల మాతృభాషాభి మానమును
 విమర్శింప బూనుకొనుట యవస్థతము.

ఆఫ్ఘుయుద్ధము - రాజప్రతినిధి ప్రకటన.

గతివారమునం మాహించినటులు ఆఫ్ఘు
 యుద్ధము తటస్థమైనది. ఈయుద్ధము అమీరు
 అన్వితమును వ్యక్తము చేయుచున్నది.
 మహాబలవంతులైన జర్మను సామ్రా
 జ్యమును విచ్చిన్నముచేసిన బ్రిటిషు సింహమును
 నాగ్గులు ప్రతిఘటించుట “దండడి డికోరి తగరు
 దాకినను గొందలనుండునె కులవర్జితము” అను
 నీతివాక్యమును స్మరణమునకు దెచ్చుచున్నది.
 ఆఫ్ఘులనైవ్యములు సొవదలు యుద్ధోపకరణములు
 బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు ప్రస్తుతముగల నైవ్య
 మునందును సంపదలందును యుద్ధోపకరణము
 లందును సహసాంతమైనను లేవు. ఆఫ్ఘులు
 నిష్కారణముగ నాశ్వవిశాసమునకు బూనుకొ
 నుట సంతాపకరము. జర్మనులకు నేర్పిన గుణ
 సాతము నెగిరియును నీయవ్యక్తమును ఆఫ్ఘులు
 పూనుట విశాళకాలమునందు విపరీతిబుద్ధి గలుగు
 చుండునను నీతికి నిదర్శనము. హిందూప్రభుత్వము
 నుండి నేటేటను 15 లక్షల రూప్యములను తటస్థ
 ముగ నుండుటకు గైకొనుచున్న యమీరు ద్రోహ
 మునకు బూనుకొని నాశనమునకు మార్గము నేర్ప
 రచుచున్నాడు. ప్రజలను రణోత్సాహులను జేసి
 తన కళంకమును బాపుకొనుట వెత్తితనము.

జర్మనుల దుర్బోధలను వివసనా రి గతియే
 ఆఫ్ఘులకును బట్టును. హైందవులు ఆఫ్ఘుల
 కు సహాయము చేయుచు రనుట కలలోనివార్త.
 భర్తామిత్ర మైన మహాబ్రిటిషుసామ్రాజ్యమునం
 గల భారతీయు లే యితరదేశిపాలనమును గోరరు.
 ఆఫ్ఘులు భారతీయులను వారివలె నవివేకు లని
 తలంచుట మూఢత్వము. కరరాజాక్రమణము
 వలన నష్టకష్టముల ననుభవించిన భారతీయు లిపు
 డు శాంతిసుఖముల ననుభవించుచున్నారు. భార
 తీయులు ధర్మబద్ధమైన యాందోళనమునుజేసి స్వ
 రాజ్యమును బడలుగోరుచున్నారు. దేశమును
 విప్లవముచేయు చేయగోరుట లేదు. స్వరాజ్యమైన
 ను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యాంతర్గత మైన స్వరాజ్యము
 ను గోరుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యభాష్యా
 మయిన స్వరాజ్యమును గోరుట లేదు.
 భారతీయులు పరివర్తనమును గోరుట లేదు.
 అమీరు దేశము పరివర్తనదశయందు గలదని
 చేసిన ప్రకటనలను భారతీయు లందరును నేకగ్రీ
 వముగ ఖండింపవలయును. అమీరు పాపద్రవ్య
 మున కాశపడి దేశద్రోహమునకు బూనగల
 వార్తాప్రతికలు భరతఖండమునం నుండజాలవు.
 భారతీయుల కితరచుగ్గుణము లున్నను ధనబోధ
 ము స్వామిద్రోహము దేశద్రోహము వారికిలేవు.
 ఈ యావత్సమయమునందు రాజప్రతినిధి కోరి
 నటులు శత్రువిశాసనమునకును శాంతిసంరక్షణ
 మునకును నసత్యవార్తలు వ్యాపకము గాకుండు
 టకును ప్రజలందరును ప్రభుత్వమునకు దోడ్పడ
 వలయు నని ప్రజలను హెచ్చరించుట యవస
 సరము. దేశోపద్రవసమయమునందు సకలపక్ష
 ములవాదను భేదాభిప్రాయములను మరచి శత్రు
 సంహారమునకు బూనుకొని దేశమును రక్షించు
 టకు ప్రాంధనములను సమర్పింపవలయును. ఆఫ్ఘ
 నులు విమానములు పెదజల్లిన బాంబులను రుచి
 చూచుచున్నారు. శత్రువులను లాండికొట్టాడు
 పడమటిదిశకు తోమి కైబరు కనుచును టాంగి నీటి
 బుగ్గలను మననైనికు లాక్రమించుకొనిరి. శత్రు
 నైవ్యముల స్పృహయంత బాగుమీదకు విమా
 నములకుండి శాంబులు ప్రయోగింపబడినవి. ఇపు
 డైనను ఆఫ్ఘుప్రజలకు నివేకము గలుగు నని
 నమ్ముచున్నాము.

సంధి పరతులు

మిత్రమండలి రాజ్యములు శత్రురాజ్యముల
 కు 6 వ తేదిని నొసంగిన సందిపరతులు ప్రక
 టింపబడినది. సంధిపత్రమునందు జాతీయమతినిర్మా
 ణము ప్రథమ విషయముగ నున్నది. జాతీయమి
 తికి కార్యదర్శిసభ కార్యనిర్వాహకసభ మహాపభ
 యుని మూడంగములు గలవు. నైవ్యబలమును
 నిర్ణయించుటకును యుద్ధము నాపుటకును పంచా
 యతీసభ లేర్పరుపబడును. పంచాయతీ తీర్మాన
 మును ప్రతిఘటించిన వారలు బహిష్కరింపబడు
 దురు. కార్మికసంఘముల ద్వారా పాటకజనముల
 నితిగతు లన్వేషింపబడును. వారి పరిపాలనము
 నందు గల యితరజాతుల ప్రజలు న్యాయముగ
 జూరబడుటకై కార్మికసంఘమునకు బాధ్యత
 గల్పింపబడినది. రహస్యతంధులు పనికిరావని
 నిర్ణయింపబడినది. 350 పుటలుగ నిమిద్బబడిన
 సంధిపరతుల నన్నిటిని పూర్తిగ దెలిసికొనిన
 గాని వ్యాఖ్యానము చేయుటకు వీలు గలుగదు.

అంశము, మే 8:— కేసును హాజరా ద్రివిషు అంశము
ఇండియా అసోసియేషన్ యేమనగా రాకనధిచేసిరి. కర్నూలు పెద్ద
వృద్ధు గారు సభాధిపతియైనవనించిరి. ఆనమయమున లిలకు
మహాశయిడిట్లు చెప్పెను. హిందూదేశము స్వపరిపాలనార్థ
మునలించుదున్న ఆంధ్రోళనము బిటిషువారి కెంతమాత్రమును
విపరీతముగ నుండదు. ఎర్రనకాధికారులకు విపరీతముగ
నుండగలదు. ఇప్పుడైన నలసదేశముల కీయబడినంత పుత్రుల్లు
స్వపరిపాలనార్థకారులను తాముకొరతగు. నైతిక, నావిక
విజ్ఞేయ వ్యవహారములం దైన హిందూదేశ ప్రభుత్వవారి

హిందూశాసనము జవాబుబాదులుగ నుండవలయునని తాము కోరలేదు. ఆకాఖలు పూర్తి భారతప్రభుత్వమునకే విధువబడనని. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులప్రకారము భారతప్రభుత్వము హిందూశాసనందలి ప్రజలకు తరవాదిగ నుండలేదు. (గేటు బ్రతుకు ప్రజలకు తరవాదిగనన్నది. శాసనములను వ్యవహారములందే యుత్తరవాదిగ నందు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమును తామిపుడు వాంఛించుచున్నాము. స్వపరిపాలనాయుతమైన నిత్యైక్యముతో నలరారు భరణవర్షము, అనియాయందశక బాధ్యతలు గల గ్రేటుబ్రతుకునకు పెట్టనిగోడనలె నుండగలను.

పై నికులను మార్పులు.

లండను, మే 6:- పృజల మందిరమున రెట్టి నెంబు కర్మల విలియమ్సుగారికి పృథ్వీత్తర మొనగుచు నింటున్న చర్చిలు గారిట్లు చెప్పిరి:- 1914-15 వ సంవత్సరపు ఏర్పాటుల ప్రకారము హిందూశాసనందలి నైర్వహణనే మొట్టమొదట తీసికొని వచ్చుటకు నిశ్చయింప బడెను గాని ఇప్పటిహిందూ శాసనాధికారి ఆయోర్పాటులనన్నిటిని మార్పునట్లున్నది.

ప్రాశ్న

ప్రెసిడెంటుగారి కొక విన్నవము.

లండన్, మే 6:- జర్మనులతో సంధిశీకరించు విషయమున జరుగు ఏర్పాటులను గురించి చీవా రాయబారు లింగ్ విల్బులుగారికి విన్నప మందిరి:- సంధి సమాజేతపు సభకు చీవా, సయాము తున్నగు ఇతర తిన్న రాజ్యములవారు జేర్చుకొన బడలేదు. ఇది న్యాయము కాదనిరి. యుద్ధమున విశేషముగ సహాయ మొనర్చిన వారే ఈ సభకు చేర్చుకొన బడుదురని తెలిప బడినది. మిక్కిలియందలి, బ్రిటిషు డొమినియనులు, ఇండియా, జపాను, బెల్జియము, బ్రెజిల్, గ్రీసు, పోర్చుగలు, స్పెయిన్, పోలండు ఈమేనియా జకొస్లావీయా వారు చేర్చుకొన బడుదురు.

సంధిసభ.

చాటుగ జరిగిన చర్చ.

స్టూరిస్, మే 6:- సంధిసభాసభ్యులు మొదట చాటుగ కొన్ని యంతముల తర్వాత సమాజేతమైనపుడు కియాయోచాను గూర్చి చీవాసంగ్రహముగ తనయనమ్మతిని తెలిపెను. ఆక్షేపణ గ్రహింపబడెను.

పోర్చుగలు ప్రతినిధులు తమకు జరిగిన అనురూపకనమ్మతిని తెలిపిరి.

ప్రాన్సు సంరక్షకార్థము నియోగింపబడిన నైరీకసంఖ్య చాలస్వల్పముగ నున్నదనియూ, అందువలన సంధి జరుగకూడదనియూ మార్గము పూజిగారు చెప్పిరి. పరానువారు రైసునంతె నన పట్టుకొను టాంక్వేమని చెప్పుచు 15 ఏండ్ల ఆక్రమణము చాలదని తెలిపెను.

జర్మనులతో బాటు 7-వ తేదీని సంధిసభ కీ క్రిందిశాసనముల ప్రతినిధులూ సంగీకరింపబడెను. చీవా, క్యూరా, గోతమాల, నికీస్వా, హైతి, పనామా, వైబేయా, హండురాలు.

సంధి యేర్పాటులు.

నానాదేశ సంఘము.

లండను, మే 6:- నానాదేశసంఘసభ్యు లందఱును కననెంటు సంగీకరించుచు సంతకములను జేయుదురు తక్కిన రాష్ట్రములను కననెంటు సంగీకరింప గోరబడును. రెండుమా నులులోగా వారంగీకరించునదియు మానునదియు తెలిప బడెను: ఏ రాష్ట్రముగాని, కననెంటుగాని కననెంటులో జేరవచ్చును. కాని సభలోని మూడింటరెండువంతులు కాని చేర్చుకొనట సంగీకరింపవలయును. ఏ రాష్ట్రమైన కననెంటు నుండి విడబడగోరునెడల రెండేడ్లుముందుగా తెలియజేసి అంతర్జాతీయధర్మముల నన్నిటి నిర్వర్తించినప్పటికైన నట్లు చేయ వచ్చును.

కార్యదర్శులు.

నానాదేశసంఘము జనీవానుండును. అచట కార్యదర్శకార్యాలను మొకటి కాళ్ళకొకముగ నెలకొల్పబడును.

ఎసంబ్లి.

ఎసంబ్లిలో సంఘసభ్యుల పృథివిధులుండును. నియమిత కాలమునకు సమాజేతగుచుండును. రాష్ట్రములనుబట్టి వోటు నియమింపబడును. ఒక్కొక్కసభ్యున కొక వోటు ఉండును సభ్యుడు ముగ్గురకంటె పెక్కుమంది పృథివిధు లుండ నుండెను.

కాన్సిలు.

కాన్సిలునందు అయిదు మహిళలకైతర శాసనాధికారులు, తక్కినవరకుగురు సభ్యుల ప్రతినిధులు నుండును. అవల గురు సభ్యులకు ఎసంబ్లి అత్యధికముగ ఎత్తుకొనుచుండును. అది ఎక్కువగా రాష్ట్రములకు జేర్చుకొనవచ్చును. అవయతకు ను సంతకమునకొకమార్తన సమాజేతగుచుండవలయును.

ప్రాతినీధ్యము బడ నుండేముల సరుక్కులు చర్చింప జనునపుడొక ప్రతినిధి సంవత్సరమునని ఆహ్వానంపబడును. వోటు రాష్ట్రముల సంఖ్యకుబట్టియుండును. ప్రతిరాష్ట్రమునకు నొక ఓటుండును ఒక ప్రతినిధికంటె పెక్కుమంది సంవత్సరము. కననెంటులో తెలిపబడిన ప్రత్యేక విషయములందు తప్ప తక్కిన అన్ని విషయములందును కాన్సిలు అభిప్రాయమును ఎసంబ్లి అభిప్రాయమును ఏకీభరించుచుండవలయును.

పై నికనివహములు

పై నికనివహములకు తగ్గించుటకు కాన్సిలుతగిన ఏర్పాటులనుజేయును. ఈ ఏర్పాటులు ప్రతి పదిసంవత్సరములకును మార్పుబడుచుండును ఒకమాటు ఏర్పాటుజేయబడిన వెనుక నేనభ్యుధును సభవారందరి యనుమతిలేకనే నెట్టిమార్పును చేయజేరదు. పై నికనివహములను గూర్చియు కార్యక్రమములను గూర్చియు ప్రతిసభ్యు కన్ని వివరములను తెలిప బడవలయును పై నివాసికసమస్యలను గూర్చి సలహాజెప్పట కొక కాళ్ళకై సంఘము నెలకొల్పబడును.

యుద్ధము నివారించుట.

ఏదైన యుద్ధము ప్రకటింపబడునపుడు, ప్రకటింప బడు మాచనలు గన్పట్టునపుడు కాన్సిలు సమాజేతమై అందఱుగలసి యేమి చేయవలయునదియు నులోచించును. కల మాకారణము లుండునెడల సభ్యు లాసంగతిని విచారణసంఘ మునకు తెలిపవలయును. అట్లు తెలిపిన మాడు మానములలో గా యుద్ధము నారంభింపనూడదు. అట్టి కలహసమయమున కాన్సిలు మధ్యన 21 సంఘము నెలకొల్పును. ఆసంఘము తీర్మానించు ప్రకారము నడచుకొనవారిలో యుద్ధ మొనరింపదు. ఏసభ్యుడైన ఆతిర్పుప్రకారము నడచుకొననంగీకరింపజేసి కాన్సిలువారు తగినయేర్పాటులను జేయుదురు. అంతర్జాతీయకలహముల నివర్తించుటకుగాని, సలహాల నిచ్చుటకుగాని అంతర్జాతీయన్యాయస్థానము నొకదాని నెలకొల్పబడు కాన్సిలువారు తగిన యేర్పాటులను జేయుదురు. మధ్యకర్తత్వమున కంగీకరింపని సభ్యులు కాన్సిలు జ్యూరికుడిక్కునుగాని ఎసంబ్లి జ్యూరికుడిక్కునుగాని అంగీకరింపవలయును కలహించిన సభ్యులిరువురు తక్కి తక్కినసభ్యులందరుగలసి చేసిన ఏర్పాటుల కాయురువురిలో నెవ్వరంగీకరింతురో కాపై కాన్సిలు యుద్ధమొనరింపదు. ఈ విషయమున ఎసంబ్లిజేయు సలహాలను, కాన్సిలునందలి ఎసంబ్లికృతినిబట్టియుండఱు తక్కిన సభ్యులందఱు సభ్యులును (కలహించిన సభ్యులుమిన) అంగీకరించునెడలను, ఆ అంగీకరించినవారిసంఖ్య ఆధికముగనుండు నెడలను ఆనూచనకు కాన్సిలులంతయు, నేకగీర్తముగ నంగీకరించుచు నంతటి పూర్తియు ఖ్యమునీ యుచుండును. ఈ రెండుమాగ్గులులకును గూడ రాజీనామా జరుగు యందునెడల న్యాయధర్మసంరక్షకార్థము సభ్యులు తనకు తమికిమి తోచిన వర్తన నొనరింప వచ్చును. కననెంటును లక్ష్యముజేయు యుద్ధము నారంభించిన మొదటను వెంటనే కననెంటునుండి తొలగింప బడుదురు. తక్కినమొంతు లలో నుత్తరప్రభుత్వత్తరముల నడచుకుండ జేయబడుదురు అట్టి సమయములందుండఱు గలసి కననెంటు తేమార్గ మేమి నైరీక వారికా ప్రయత్నముల నొనరింపవలయును నదియు నులోచించెదరు మొదట లండనును కననెంటు మొదలించుట కనకాక మొనగూర్తురు.

సంఘము చెల్లుట.

నానాదేశసంఘము నెలకొల్పబడిన వెనుక జరుగు సంఘబన్నియును, అంతర్జాతీయపు విశంబడిక లన్నియును రిజిస్టరుచేయబడి ప్రకటింపబడును. ఆసందర్భములకు మారు నట్టియు, కాంటికి భంగకరములగు నుండునట్టియు సంధి యేర్పాటులనుగూర్చి పునఃపరాణ జేయుచుండవలసిందని ఆనెంబ్లి అత్యధికము మొంబులకు సలహాజెప్పయండును. మొంబులుతమలో తాము జేసికొను ఒడంబడికలు దానివరకుల కనుకూలముగ లేదని కననెంటు తెలిపుచున్నది. కాని అందు వలన మన్రోడాక్రిను మొదలుగా నెల అంతర్జాతీయపు ఒడంబడికల చెల్లుబడికట్టి యాటంకము నుండదు.

మాలండు

డబ్బి యిండియా దీవులు

లండను, మే 7:- ఫిజాన్సు తన పత్రికా పృథివిధి నందర్భింపగా నెవర్లెప్పు ఓకర్నీను బ్రస్తుప్రెసిడెంటు మిక్ హీననాను ఆలాస్టు గారిట్లు చెప్పిరి. వ్యక్తుల అన్యుమిదవన్ను లను జేయుట, ఇవివరమున్న పన్నులను హెచ్చించుట, శాసనముల వని గూర్చి వివిధకాసనముల జేయుట, ఎగుమతి పన్నును జేయుట మొదలగు పనులను డబ్బి ఇండియా దీవుల ప్రభుత్వమువారు పరిగజింపవలయు నను మాచనల సంగీకరించుటలో డబ్బిప్రభుత్వమువారు చాల జాగ్రూతము నహిం చెదరు. ఈమాచనల ననులో వెట్టునెడల డబ్బిఇండియాదీవులకు పెట్టుబడిసామ్య అభింతుట కష్టమగును. ఎగుమతి గుంకములవలన కలహములు గలుగుననియు దానికి బదులు అధికలాభముల పన్నును జేయుట మంచిదనియు తనయుద్దేశ మని మేయిస్టరు వాడు ఆలాస్టుగారు చెప్పిరి.

హంగరీ

బెలాకా గాం యువన్యాసము.

లండను, మే 6:- హంగరీ సోమియు ప్రభుత్వము వారిట్లు వాడువార్తల సందిరి:- హంగరీనేరలు పలాయన మగుచున్నది. బుడాపెస్టులో 15 ఆడపలాయనులకు సరిహద్దు నిబ్బంది బుడాపెస్టులోగలను. సోమియు అధికారమునకై ప్రాణమున్నవరకు పోరుటకు నేర్వగూడదందును యిష్టపడెదగా యని ఆయన ఆడిగెను. అందఱులు అట్లే పోరదమని ప్రభుత్వత్తర మొనంగిరి. పైనికీతి చాల విరాళగ నున్నదనిరి. అయినప్పటికీ స్వస్థులంగాయియు చివరవరకు పోరుటకు ఇచ్చగించిరి మనకు ఫిక్సియేషన్ బలమును కాపరల మొనరి.

జర్మను

గ్రోయెనెండేయిలు ముందుకొట్టు

బ్రెస్టు, మే 6:- గ్రోయెనెండేయిలువర్తమన్న ముందుకొట్టునకు నేడు నిష్పంతులొనియెను. పెక్కుగృహములను సస్యాయుధులు తగులబడినవి. ఒక అడవికి నిష్పంతులొనియెను. 600 మంది జర్మను ఫ్రెడిలు తప్పించుకొని పోయిరి. వారిలో 150 గురు గుర్తింబడిరి. ఈ ప్రమాదములన ఎంతమంది మరణించిరో తెలియలేదు. ముందుగల్లింకను ప్రేమచున్నది.

కావలెను 1597

శ్రీ మైలవరము బాలభారతీ సమాజమునకు శ్రీమతియజ్ఞానముతో స్వతంత్రముగా పాడ దగిన సంగీతము నాటకానుభవము కలిగి హీరో కార్యక్తరు వేయదగిన వారొకరు జేతము నెలకు రు 20-0-0 మొదలు 40-0-0 వరకు యోగ్యత నుబట్టి యిాయుబడును. కావలసినవారు నెదరు సమాజము నెక్రెటరీగారైన శ్రీకొమ్మూరి కట్టా భిరామయ్యగారివద్దను వచ్చి మాట్లాడినయెడల తప్పిళ్లు తెలియగలవు.

R. S. V. Papaya rao.

తెజవాడ } శ్రీ బాలభారతీ సమాజపు ప్రొవైసిటరు
25-4-19 } అందు కవులు మైలవరం శాస్త్రీలు జమీందారు.

చెన్నపురి కార్యరేషను

నోటిసు.

1919 సం||రం మే నెల 14-వ తేది బుధ వారం రాత్రినుండి 3 రాత్రులు రాత్రి 10 గంటలు మొదలుకొని వేకువజామున 3 గంటల వరకు చెన్నపురికి నీటిసప్లై ఆపివేయబడును. వైస ఉండు సట్టి చెరువు శుభ్రమగుటకును చెరువునకు రంగు వేయుటకును ఇట్లుచేయుట ముఖ్యము.

రిప్పకాభవనము, } హెచ్. హెచ్. బకేట్,
10-5-19. } ఐ. సి. ఎన్.
ఆక్షింగు ప్రెసిడెంటు.

వృత్తాంతములు.

బొంబాయి, మే 7:—బోంబేలోని ఆఫ్ గవర్నమెంటులో నెక్కువ అసంఖ్యలో కలగుటకు సహకారంగా నేర్పడినది. ఇప్పుడు ఉన్నట్టి ఆమీరు చిన్నవాడు అయినప్పటికి అంగరాజ్య సామర్థ్యములను బాగుగ నెరుగడు. అతడు ఆలోచించినవారము ఎక్కువ వ్యయము కలుగజేయును.

గుజరాతు శిక్షణము:—గుజరాతులో జేబడిన రెండు నేరములగుండు 17 ముద్రయలు శిక్షింపబడినవి. 19 గురు నిమిషములకు. శిక్షింపబడినవారు యాజ్ఞపతియు ద్వీపాంతరవాసులగు కంకణిడి. వారి ఆస్తియంతయు దొరికినవారానికి జేర్చబడినది.

బొంబాయినుండి మే 9 తేదీన ఇట్లా సమాచారము వచ్చినది:—విదేశములకు (ఇంగ్లాండు) బోవుమెయిలు గాబోవు నెలనుండి 12 లగాయితు సాక్షుంకాము 1 గంటకురకు బయలుదేరును. కలకత్తానుండి బయలుదేరునుండి బోవు బొంబాయి మెయిలు ప్రతిదినము పూర్వముకంటె 4 గంటలు ముందుగ 10 గంటలకు బొంబాయిలో చేరుచును. ఇది జూన్ 1-వ తేదీ ఉదయమునుండి ప్రారంభమగును.

దత్తాత్రేయలక్ష్యము పట్టర్థము అనునాతడు రాజులలో నాకాదశమునకు నెకండు తెప్పి నెంట్లుగా నియమింపబడిరి. నాలుగున్నర వర్షములకు పూర్వము సంగ్రామము ప్రారంభమైనప్పుడు పట్టర్థముగాను రాము నైతిక సేవయందు జేరుదునని తెలియించిరి. అప్పటికి వీరు అంగరజేతమున విద్యార్థిలుగానుండిరి. వారిలోక నిరాకరింపబడినది. అయినను వారు పట్టదలలో అబ్యుతెన్ను పనులలోజేరి కొంతకాలము ప్రైవేటుగా పనిచేసిరి. పట్టర్థముగాను మ్యోకానెకలు యింటికి రింగునందు సురుక్కులు. విత్తవర్ణవాహ్యులు. శ్రీసార్వభౌముని కమిషను ఉద్యోగమును పొందిన భారతీయులలో ప్రథములు.

ఏప్రిల్ నెల 26-వ తేదీ కేసిబాంబువాడు స్మిత్తుగారి స్థానము నాక్రమించుటకు వచ్చిన గంజాము డిప్యూటీ సెషన్సు జడ్జి ఎ. జె. కె. జె. కె. కె. గారు వచ్చిరి. అప్పుడు కోర్టులో నుండరాను స్టేషన్లు అందరు ఉండిరి. అట్టిసమయమున గవర్నమెంటు స్టేషన్ గారగు వి. వి. జోగయ్యగారు వారిని గురించి ఉపన్యసించిరి. అప్పుడై జడ్జిగారగు కె. జె. కె. గారు ఈ తిరుగు జవాబుచెప్పుచు ఉపన్యసించిరి. నేను జోగయ్యగారు చెప్పినదంతయు గమనించినాను. చాల ఆనందమైనది. స్మిత్తుగారి విషయమై చెప్పినదంతయు సత్యము. అందు ఆశ్చర్యము ఏమియులేదు. నేను వారిని బాల్యము నుండియు నెరుగుదును. మేము దూరమున నున్నప్పటికి స్నేహము మాకు ఎక్కువగలదు. స్మిత్తుగారు ప్రజలయొక్క దురదృష్ట నూడచక్కగా నెరుగుదురు. వారు ప్రజాస్నేహము కోరినవారు అని జవాబు నిచ్చిరి.

బెంగాలు నాగపురము లైల్వేమార్గము దిగువకు బోవు పాసం జరుబండి (నెం 67) కంగోరా దగ్గర పట్టాలనుండి తొలగిపోయినది. ముగ్గురు ప్రయాణికులకు మాత్రము కొంచెము నాణుములు తగిలినవి. పట్టాలు మరల యథాప్రకారము సరిగ్ గుంపబడినవి. బండ్లుసరిగా బోవుచున్నవి. కలకత్తాలో రాజధాని దండనాధికారి పోలీసు క్యాప్టెన్లు సార్జంటు వైటు మీద తెచ్చిన అభియోగమును విచారించెను. విచారణ పూర్తి అయినది. 5 గురుసాక్షులను విచారించిరి. ఇందులో 3 గురు పోలీసు ఉద్యోగస్థులుగలరు. ఏప్రిలు 13-వ తేదీన పోలీసు ఆయుధ్యాగారమునుండి తుపాకులను తీసికొంటిమనియు వాటిని మరల ఏసార్జంటుకు కూడ యియ్యకుండుగ పోలిమనియు సాక్ష్యమిచ్చిరి. అల్లరిపరిగిన నాడు ఇండియ క్యాప్టెన్లును ఆ అల్లరి మూకవారు మీదబడి గొట్టిరిని ఇద్దరు పాశ్చాత్యులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. దీనితో నేరము విచారణ ముగిసినది.

బ్రిట్యూన్ వ్యతిరేక కేసు

లాహోరు, మే 10:—బ్రిట్యూన్ వ్యతిరేక సంపాదకులు కాశీనాథ రాయగారు తరపున వాదించుటకు కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయవాదులు జే. ఎన్. రాయగారితో కూడ వాదించుటకు యరల్డీ నార్బెక్ గారు, మార్షల్ లా ఆర్డీ నెన్ను ధ్యక్షులు లెఫ్టినెంట్లు కర్నల్ యిర్విక్ గారిని తండ్రి మూలముగా కోరగా, బ్రిట్యూన్ కేసును ఈ నెల 16వ తేదీకి వాయిదాజేసిరి.

గుజరాతు కై రా శిక్షణములు.

అహమ్మదాబాదు, వర్మగారము, నాయనాడు ప్రజేశములలో జరిగిన కల్లోలములందు అరెస్టు చేయబడిన ఆందోళనాకారులయొక్క కేసులు డిఫెన్సు ఆఫ్ యిండియా చట్టముల ప్రకారము తీర్పుచేయటకు బొంబాయి గవర్నమెంటు వారు ఒకసంఘమును ఏర్పరచిరిని తెలియజేస్తుంది. ఆ సంఘమునకు సర్దుగు. వి. సి. యన్ గారు (సెషన్సు జడ్జి) వాపు బహద్దూరు. సి. యు. నెటల్ వాడ్ (సెకండు సెసిడెన్స్ మేజిస్ట్రేటు) గారు, యెస్. జి. వెలింకాడు (బార్ యెట్ లా) వారు మున్నగువారు కలరని తెలియజేస్తుంది.

సరిహద్దు ప్రాంతములలోని జాతుల వైఖరి.

అలహాబాదు, మే 9:—సరిహద్దు ప్రాంతములలోని జాతుల వైఖరి చాలా కృత్రిమముగాను బాగుగానున్నదని తయారిన చెప్పుచున్నది.

వార్తాపత్రిక విమర్శన

కలకత్తా, మే 8:—ఆఫ్ గవర్నమెంటు స్థితిగతులకు గుర్తియి స్థితిగతులు క్రితక యిట్లు చెప్పుచున్నది:—అంగ్లేయు విరోధులెవరు ఆఫ్ గవర్నమెంటు రాజ్యము యొక్క నివాసన సుక్రమించుటకు మేము సిద్ధము. అటువంటి అల్లరినంతయు మేము తుడిచివేయు. అమీనకు చుంచి జాతము నేర్పజలయ్యును. ఆఫ్ గవర్నమెంటుతో మాయొక్క స్నేహితుల సంబంధములు చక్కగా నుండునట్లు నేను ఆటంకపడలు లేకుండ చేయవలయును.

స్టేట్సుమన్ యిట్లు తలంచుచున్నది: రాజ్యకంత్తమును వృద్ధిచేయవలయును. అందులకు ఆంగ్ల రాజ్యము ఆఫ్ గవర్నమెంటునకు అందుండు మహమ్మదీయులకును రాము స్నేహితులనుగాని విరోధులుగారిని దెలుపును.

మరణశిక్ష తప్పించబడుట.

లాహోరు, మే 8:—గుజరాత్ వాలాలలోని అలక్లి బోలునందలి 3 గురు మరణశిక్ష తప్పించి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసశిక్ష లెఫ్టినెంట్లు గవర్నమెంటు విధించిరి. ఇంక 5 గురు యితరులకు యావజ్జీవ ద్వీపాంతర వాసశిక్ష విధించబడినవారికి 2 సంవత్సరములు కారాగృహశిక్ష విధించిరి.

మహమ్మదీయుల రాజవిధేయత.

కాంటన్ మెంటు అంబాలాలో మహమ్మదీయ యుత్తులు కొందరు ఈ నెల 4 వ తేదీన సభ గావించి ఆంధ్ర యి కమందు గవర్నమెంటు వారికి మనము విధేయత గా నుండెదమని తీర్మానము చేసికొనిరి.

రెడ్ క్రాస్ సంఘములు.

పినువరు వాటప్పండి కోహట్, బస్సు, కెప్టెన్ లా రెడ్ క్రాస్ సంఘము లేర్పరచబడినది. అప్పుడు యుద్ధము జరుగు స్థానములందు రెడ్ క్రాస్ కమిషనరులను పిలువించిరి.

క్రొత్త వదంతులు.

సరిహద్దుల నుండి (ప్రాంతీయ) మరల వచ్చినది.

లాటికట్టలు.

అహమ్మదాబాదులో జేయిలాటిల వెరుదకట్టలు వచ్చినవనియు వానిని బట్టాదా జేయగూడదని అజ్ఞాపించబడినట్లును అత్యుత్సరమునుండి సమాచారములు వచ్చుచున్నవి.

మహమ్మదీయుల కోపము.

హిందువులను మహమ్మదీయులకుఁ గల భయము జేర్చు కొన్నందులకు సామ్రాజ్యములందున్న మహమ్మదీయులు చాల కుపితు లైరి.

పంజాబు సమాచారములు.

శిక్ష తగ్గించవలసినదనికోరిన విజ్ఞప్తులు తిరస్కరింపబడినవి.

లాహోరు మే 11:—కామారుకేసులో శిక్షనొందిన 8 మండ్రు ముద్దాయిలు తమ శిక్షను తగ్గించవలసినదని రాజప్రతినిధిగారికి విజ్ఞప్తులు పంపగా రాజప్రతినిధిగారు తిరస్కరించిరి.

పహిష్కరింపబడిన యుత్తరము.

మధ్యరాష్ట్రములు, చింద్వాగా, 1919 సంవత్సరము ఏప్రిలు 21 తేదీ గలిగి మహమ్మదాబాద్, మహమ్మదాబాద్ రాజప్రతినిధిగారికి విజ్ఞప్తి చేయబడగలగు యుత్తరము, బొంబాయి కగరమునందు మిచారీనికతోట యుద్ధములు ములో ముద్రించబడినవి. హిందూ జేతములలో న్యాయముమీద స్థాపించిన దృఢస్వభావమున అహమ్మదాబాదు ప్రభుత్వము నైతికతల సామర్థ్య క్రిగి భగ్నమునెడముగాన ఎచుం ఈ పత్రములు కనిపించున బొంబాయి పృథ్వీమునారు వశపరచుకొనవలెను.

లాహోరు, మే 11:—1910 సంవత్సరము సుద్రజాతానము (1) కెప్టెన్ 12 ముగరించి, 1919 సంవత్సరము ఏప్రిలు 24-వ తేదీ గలిగిన కామారు, మహమ్మదాబాద్ రాజప్రతినిధిగారి పరిశీలనపై “మేము బహుసాయు సంపద విజ్ఞప్తులు రచనాత” అను వాక్యము మొదలు “ప్రభుత్వముచారికి భగవంతుని మార్గదర్శకము” అనుమాటలకురకు నన్నియంతయులను అందలి భావములకు విరుద్ధముగా తెల్పుటగాని, సాచార్యములనుగాని, కలిగియున్నట్టి పత్రికలు, ముద్రాకాశనములు, కెప్టెన్ 4, కెప్టెన్ 1 జికి వ్యతిరేకముగా నుండుట చేత ఈ పత్రికలులకు పృథ్వీమునారు కలపుకొండరని పంజాబు లెఫ్టెంటెంట్లు గవర్నమెంటు ప్రకటించిరి.

పంజాబు రాష్ట్రమున ముద్రజాతానము.

లాహోరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు మహమ్మదీయ పత్రికకు రెండువేల రూపాయల భరణము, ఇయ్యవలసిన దని అజ్ఞాపించిరి.

ప్రస్తుత సందిగ్ధస్థితి.

రవీంద్రనాథుని లేఖ. శర్ రవీంద్రనాథ కామారుగారు తమమిత్రునికి క్రింది లేఖను వ్రాయుచున్నాడు:—

శాంతిని కేతవము, బిడి, ఏప్రిలు 19.

ప్రియమిత్రమా,

అంగ్లో హైందవ ప్రతిక లింకను కలిగినవారందరూ మన కోరుచున్నది. ప్రస్తుతము జరుగు అల్లరుల వెళక కొందరు కలహాప్రియులున్నారని కారీ నిర్భయభిప్రాయము ఇట్టివాడున్నాడు. కాని వారెవరు? బ్రిటిషువారి యాజమాన్యము క్రిందికివచ్చిన మూడుదేశములలో శాశ్వత, స్వభావ, సాంస్కృతికాది విషయములలో భిన్నములగు విద్వాంసు, ఈజిప్టు ఇండియాదేశములలో ప్రబలతమును లగు అల్లరులు జరిగినవి. ఈజిప్టుల కన్నిటికిని సామాన్యం కనుగు సాలకజాతియే యాయుర్వికి గారణమని యూహించుట ఆవసరంబనుమా? ఈజిప్టులకి ఈదేశముల యందుండు సాలకావిరామముగానీ, కావనములుగాని కారణభూతములుగావు. ప్రభుత్వవర్గవిద్వవాణిజ్యము వహించు మహమ్మదీయులకు గాగణము. వీరు తమసాలకము క్రిందనున్న ప్రభుత్వభావమును గుర్తించుటకు వలయుసామర్థ్యాని, దూరదృష్టిని గలిగియున్న వారుకారు. ఆధిభౌతికాధికారమే తమసాలకమును క్లిర స్థాయిగా వింపిననెడి యుద్ధజేతముతో, మానవప్రకృతియందలి కాశ్యతసూతములను, నైతికాధికృతము తృప్తికరమయివచ్చును. ఇట్టివాడు అసాంభావ (వేలమై, కలహమునకు మూలము నన్నేసింపాచుండును. ఇందుమూలమున, తమకే నష్టము కలుగుచున్నదని తీరు ప్రసాంపకాలకున్నాడు. అసాగరములు తమకోరిక వ్యాధిని నివారించుకొనక మంత్రికై వారణసుని భావించి, దానిని పట్టుటకై బయలుదేరుచుండిరనువిషయము ఇందుమూలమున నుద్ధరణకు రచ్చుచున్నది. ఈ మంత్రికత్వము కాల్పి, తమ మయమానకు తగినరీతిని శాండక మూడరచ్చును. కానీ, వ్యాధి మూతము వదురంబున ఇంకను ఎక్కువగు మంత్రకత్వము కాల్పిటకింకను ఘోరకార్యములకు, భగవ్యములుగా నాదింపవలసియుండును.

ఇట్లు, రవీంద్రనాథ కామారు.

గ్రంథస్వీకృతి:—కాశీగాడ, యాతగిరి లక్ష్మీరమణగారిచే రచితమగు గ్రంథాలయోద్యమ మను పుస్తకమును, కాలభారతి ద్వితీయ సంచికను అభినందనములతో స్వీకరించితిమి.

భాగ్యవంతు లెవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

జీవాన్ముతము	అన్యుతామలక తైలము	జంబీర రసాయనం	వంచానన లేపము
6 ఔన్నులు 3-0-0	6 ఔన్నులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణాదుల బోగొట్టున	తామర నణమును
3 ఔన్నులు 1-12-0	3 ఔన్నులు గల సీసా 0-8-0	సీసా ద్దు. 0-10-0	డబ్బీ ద్దు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్ట్జఖియ్యలు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

లింఠి విలీనము. } మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

పండిట్, మదరాసు. } రెస్, ఆంధ్రప్రదేశ్ సిధి, మదరాసు.

వెట్టె 1-8
 రు. 2-0-0.

యి. ఇ. సిత్ అండు కో.,
 (లిమిటెడ్)

మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు

MAAS.

మదరాసు

పుడు యీవ త్రిక వేరు నుదాహరించ గోరెదము

368

నలన్నిటిలో తాణియని ప్రసిద్ధమైన కేశవ్ కాంత్ తలనూనె

బుడ్డితో ఒక ఒహమానము జీకెట్టు పంపబడును. దీనియొక్క గుణాతిశయములను మెచ్చి గొల్లయిలో ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్యతాపత్రమును మెనురు ప్రదర్శనములో ఒక బ్రాంజుపత్రమును కమిటీవారు ఇచ్చియున్నారు.

మెదడునకు చెనుపుజేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలిపిన దని రుజువుజేయునట్టివారికి 1000 రూపాయలు బహు మతిగా నియ్యబడును.

ఈ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠమైన చెట్టకాయలనూనెతోను సరిమళ్లమైన పూవులనుండియు తయారై జేయబడినది. ఇది ఆన్ని లెగల శ్రీలు, పురుషులు, బాలరు వాడుటకు తగినది. తలవెండ్రుక లూడిపోవుటను నిలిపి వెండ్రుకల మృదువు గాను నల్లగాను పెరుగునట్లు జేయును. ఇది మెదడుకు చల్లదనమిచ్చుచు వెండ్రుకల మూలమును బలముగలదిగా జేయును. ఇన్ఫ్ల్యుయెన్సా కేశవ్ కాంత్ తలనూనె బహుదనం దుండు తలనూనె లన్నిటికంటెను మిక్కిలి చతురయైనది మరియు శ్రేష్ఠతమైనది. దీనివలన భాగ్యవంతులకు తగినది. ప్యాకింగు పొట్టిజీతో సహా కలసి 1 బుడ్డి రెల రు 0-15-0.

ద్వారకదాస్ జగమోహన్ దాస్ అండు కో,

(D1581)

ప్రొవైటరు:-ది కేశవ పర్వమరి వర్క్సు,

(W573)

హింద్ బటన్ ఫ్యాక్టరీ, మెటల్ వర్క్సు, 146, అబ్దుల్ రహిమాన్ వీధి, బొంబాయి.

Dwarkadas Jagmohandas & Co,

Hind Button Factory & Metal Works.

No. 147 Abdul Rehman Street, BOMBAY.

మీ బా యే ల రు

విశేషకాలము పనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను యుపయోగింపవలయును. దాని సుపయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్పుపట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక మెల్లటిట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్పు పట్టకుండగను శుభ్రముగాను నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు ఫలహాను గురించియు అగ్రలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్మ 1-కి రు 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలవెట్టె నెం 553 రు

389

మదరాసు

(వై కామ్యూజిషన్ గోరునను ప్రతి పేరుకూడ నుదాహరించ గోరుచున్నాము)

ఎంజనీయరింగు కంపెనీ

ఎంజనీయరు, ఐరన్ బ్రాసుఫౌండ్రీ

జగన్నాథపురం, కాకినాడ.

మేము ఆంధ్రదేశమునకు మధ్య కాకినాడలో యీ కంపెనీ, ఆంధ్రదేశ యోగముకొరకు స్థాపించినాము. ఆ లందరు మహానరింప ప్రార్థితులు. మా అన్నివిధముల యంత్రములు, సామగ్రి యెంజనీయరింగు సామగ్రిలు, సి మెం పెంకు, టేకు, కలన మొదలగునవి దొరుకు.

తొలుత మమ్ములను ఫలహాచేసి, వ రెండవ చోటునకు వెళ్ళుడు.

డి. ఎల్. నరసింహ రాజు,

బి.వ బి.ఎస్.సి., ఎ.సి.ఎ,

(1585) ఎంజనీయరు అండు మేనేజర్

పావ్యపు వేంకటాచలపణ్డితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. లక్ష్మీనిలాసరసము:—లక్ష్యములకు శ్లేగు రోగులు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమువలన నిరోగులై యున్నారు. ఒక యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తనయొద్ద నుండెడిని శ్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము నొకటి లేదని తాను కంతోపముగ బట్టగలడు. దినదినము, మూడిని కార్మిక జ్వరములు, సన్నపాతము మొదలగునవి తక్షణ నశింపగలను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచా. (894)

2. శ్రీనివాస తెలం:—శ్లేగు గడ్డవుడు, గుండుల నొప్పి జీర్ణులును మంచియందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచా

3. వైక్యవ రాసకం:—దీనిని నేనించినప్పటిను మాత్రము కట్టక (కలరా) వాంతిశ్లేష, కీరశ్లేష, శీయం నుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచా

4. బాలసుఖోదయము:—చిడ్డలకు బలకారి; మందు. మందము, మలబద్ధము, ఆజీర్ణ భేది, కృత్వము, తుబ్బియందుకు, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణ: తిడ్డలు తుస్తిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచా

5. లోకామయనార కస్తూరిమృతము:—చిడ్డలకు మందు

ఈ ముడిదినవారికి, బాంతింకలకు ఈ క్రితము గుణ కారి. మందము, మడికాయ, దగ్గు, ఆజీర్ణము, కీర కాతం, పొర్చువాయువు, మలబద్ధం, జ్వరం, తిబ్బరము, దుర్బలము మొదలగు యింకా సేక రోగములను గుణముచే మును (801)

250 మాత్రము గల సీసా 0-4-0
 తపాలం కర్చుతో 6-కి 1-8-0
 " " 12-కి 2-14-0
 " " 25-కి 5-5-0

ఇతి వైద్యములో మాత్ర అనుపానము తెనుగున కంకణం శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మెనురు

ప్రతిభాశుభ్రులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ౬

విలాసము.
మదరాసు.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమ.
85, ఆచారప్పకోవిల్లి, మద.

జ్వరహరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపునీతియే జ్వర
న హరించుట కిది సాటిలేనిమందు. మలేరియా (విష
(యజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల
న యెత్తినది. కొన్నిసార్లు పుచ్చకొనుటవల్ల కలుగు
జ్వరము జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కావట్టి వీనిని నిర్భయ
ముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము
పుచ్చకొనిన యేలాటి చెప్పుర జ్వరమైనను బాత్రిగా
లిచిపోవును.

ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన అనేకులలో
మొకరి యొక్క ఉత్తరము:-

వకీలు (అటార్ని-అట్-లా) సారాజ్ పాండు
రంగ్ గారు వ్రాసిరి:- మీయొక్క 'జ్వరహరి' జ్వర
ములను కుదుర్చుటయందు అమోఘమైన ఔషధ మని
మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా
ల మారంభమందు సాల్-ఫెటిలో నుండు నా గ్రామ
ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు
చుండగా, పాన్డ్ర వారియొక్క 'జ్వరహరి'నికొని జ్వర
నీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే
వీరందరు స్వస్థులై చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును
సీసాఒకటికి రు. అ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కన్పమైన యెడల
నేరుగాయీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ట్రక్కే, బాడెక్ అందు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

Agents: Oakley, Bowden & Company,
15, Armenian Street, MADRAS.

సోమయ్యయ్య:- అంగ్ల ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్బాయ్ నగర వీధి, బాంబాయి.
మదరాసు యేజంట:- మహాకాపురమ్ క్రిష్ణారాజ్, వై.కా.బా.కో.రోడ్, మదరాసు.

హంతి బాంతి నివారణి ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము,
కడుపునొప్పి, కడుపులో నాయువు మొదలగు వ్యాధు
లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమండుగురిని బ్రతికించినది.

వెస్టియంక్ మిషన్ సానైటీ రెవరెండు టి. ఎఫ్.
నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:- వాంతిలేది కలిగినవారికి
మీయొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను
మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పగలను. 1884వ
సంవత్సరమున వక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నారుగుడి
అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న
వాంతిలేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె
ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు
సోలీసుబంట్లోతు - మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి
వచ్చుచు గాను వచ్చిరి. వారికి మీయొక్క ఓమం-కర్పూ
ర్ నుమారు, అనగా నడితేరము, నీసా ఒకటి యిచ్చి
వాడుక చేసే విధము చెప్పితిని. వారు, అనగా రెండు
వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు
చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలను, ముగ్గురు స్త్రీలను ఓమం
కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని నాతో చెప్పిరి. వారు
చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్వ
మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధసాపులలోను వర్తకులయొద్దను దొర
కును. సీసా ఒకటికి రు. అ. 8, రు. 1, 1-8-0,
2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కన్పమైన యెడల
నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ట్రక్కే, బాడెక్ అందు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

Agents: Oakley, Bowden & Company,
15, Armenian Street, MADRAS.

100 మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)
కాబడినది కాబడినది

ఇప్పుటికాలపురుషి కనుకదనునది. సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది.
అల్ప-వయస్సిన, సారాయము గాని, శరీరబద్ధకరం నీధిమ
నేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని చిందువులు చిహ్నకరించినవో, మనోగ్య
మగు నువాసన నిష్పలమరించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న సైజు అర (దాం)	సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యంకం సైజు 1 (దాం	" " 0-12-0
సైజు 2 " "	" " 1-4-0
వెద్ద సైజు 4 " " తక్కువ కొమ్మ " "	" " 2-0-0

వి. సి. ఖర్చులు బుద్ధి 1-8 0-8-0, 8 బుద్ధుల 0-14-0 ప్రత్యేకము
వలె, పట్టుకములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులలోను దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలు సెంటు కలవు. కావున తాముకొనునపుడు సీసానైన
ను, కార్డునైనను ఆటో డిల్ బహార్ రను పేరున పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో
డిల్ బహార్ యొక్క సులభములను పరిశీలనచేయగోరువారి దిగుకవారికి
వ్రాసినవో అదాకిమర్తు గల నువాసనకార్డు ఉచితముగ కంపుడును.

పాక్ టెన

మఖ్యమైన

చున్నవి. ఒక్కొక్కవి

యగును. డ్రైమస్ట్ బ్లూప్లా

రెల రు. 1-4-0 కమ్మర్ పి

అ రు. 1-8-0 ట్రైట్ బ్లూప్లా

ఎజ్జెసిరా 1 గోను మాత్రము రు. 1-6-0

గోను మాత్రము రు. 1-4-0

కె. ఎఫ్. వి. అయ్యర్స్ అందు కో,

18/286 ఆస్పాటిల్లింగు, వై నాబాద, మదరాసు.

U C. CHAKRAVARTY,

24. Tara Chatterji Lane, Calcutta

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్పనముఖమును పొందుట స్వా
భావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటలననే కలు
గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గ
మును కలుగజేసి కీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును, ఆ
యర్హత్యుద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇతాముగా
నీయబడును. పోస్టుచార్జియు మీ మీ భరించి పంపెద
ము. వెంటనే వ్రాయుకోరెదము. (213)

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

అరంకనిగ్రామ ఔషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

1564

వంటివైద్యము.

డాక్టరు గిబ్బా బ్రదర్సు

12 కెన్సింగ్టన్ రోడ్, ఎగ్మూరు, మద్రాసు.

ఈ రసనైర్మలు ఏకారము చేరినైన వందలను పెరి
కేయవలసి యుండెన సెప్పలేకండ సీకేనేయదురు. బలహీన
మైన వందలను బంగారు కట్టులచేత బలపరచుట సంధ్యల వం
డ్లను బంగారుచేత మాయముట, కల్లు క్రొత్తకట్టుట, ఇంకను
వంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతన వైద్యశాస్త్రప్రకా
రము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ యుంది. వచ్చి
యన్నాము. వంటిని తీయవచ్చును సోపిలేక నేతీయబడును.

ఫపుకా టేపాల ధరి తగ్గించబడినది.

బ్లాక్ బర్డు రు. 8-8-0. స్వాక్ రు. 7, వాటర్ మెక్

రు. 1-8-0, వాటర్ మెక్ (నీటిలో నెల ఫిట్టింగ్) రు.

10-8-0, నెల్సాన్ 210 రు. 4. అల్ట్రావైట్ రు. 2-1-20

1514) గిర్రబ్రదర్సు, స్టేషనరీ లిమిటెడ్ కె.సి. మద్రాసు.

విక్రీరియా ఆనువత్తి, కాకినాడ.

అంతరమును బహునిపుణర్గా

బాగుజేయబడును. ఎన్నిసంవత్సర

ములనుండి గ్రుడ్డకనముచే వాధ తడి

నను, తిరిగి దృష్టిని (మాపు) పొంద

గలరు. కంటిలో పువ్వులు, ఎరుపులు, ఒరుపులు, దురద.

సమస్త శ్రేణిలోగముల కుదుర్చబడును. కడు మీ

కు. (15)

కెడ్యయోగచంద్రిక తెలుగుభాష

చక్క. 100 ప్రక్రియలు గ పు

రెల రు. 1-4-0. య ఫీదరు అను గ్రంథము

ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రెల రు. 1-0-0.

నీ గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. నర్రను.

International Labour.

The Organising Committee.

LONDON, May 6.
The following is the constitution of the preliminary Organising Committee in connection with the International Labour Conference which will meet at Washington in October:—M. Fontaine (France) Chairman, Mr. Shotwell (United States), Sir Malcolm Dele Vingne (Great Britain), Count Castiglione (Italy), Baron Oka (Japan), M. Mahaim (Belgium), and M. Rappard (Switzerland). The Committee has commenced its sittings in London and is collecting data with regard to the Washington Conference agenda, which includes the principle of an eight-hour day and measures to counteract unemployment, the employment of women before and after child-birth, including the question of maternity benefits and the employment of children of minimum age during the night in unhealthy processes. The extension and application of the international conventions adopted at Berlin in 1906 on the prohibition of the use of White Phosphorus in the manufacture of matches will also be dealt with.

Situation in Bavaria.

Spartacist Resistance at Munich.

LONDON, May 6.
PARIS:—A message from Munich states that the Spartacist resistance was of a desperate character. Government troops used flame-towers when storming the breweries and Law Courts. It is estimated that 150 were killed, 900 wounded and 1,500 arrested. The hostages were shot at midnight on the 30th April. Soldiers belonging to the Guards Regiment refusing to fire. Russians were called in to carry out the work. Several hostages were bludgeoned and others bayoneted.

Journalist Shot

COPENHAGEN, May 6.
According to a Munich message of yesterday's date, all the newspapers are appearing, except the "Journalist" and the "Rote Fahne," the editor of which has been arrested and shot. Cash and valuables in the banks are safe. The city is quiet, apart from isolated incidents.

The Dutch Indies.

Fiscal Questions.

LONDON, May 7.
Interviewed by a representative of the newspaper "Financier," Meinhoefer van Aalst, President of the Netherlands Overseas Trust, declared that the Dutch Government would be careful not to adopt the suggestions that the Government of the Dutch Indies should impose planting restrictions on private estates increased taxes, varying regulations with regard to native labour and an export tax. It would be difficult to attract capital to the Dutch Indies if these measures were put into effect. Meinhoefer van Aalst expressed himself of the opinion that an export tax would be liable to reprisals and suggested a profit tax instead.

The India Council.

LONDON, May 7.
Sir Prebha Shankar Pattani has resumed his duties as member of the India Council.

Ceylon Tea Auctions.

LONDON, May 7.
Fourteen thousand packages of Ceylon Tea were auctioned yesterday. The prices were 1d to 3d, a pound about last week's valuations.

Recognition of War Services.

LONDON, May 7.
According to the "Gazette," Sir William Bastie has been placed on retired pay with the Honorary rank of Lieut-General.
Lord Jellicoe and Sir David Beatty are gazetted Admirals in recognition of their war services.

Explosion at Groenendaal.

Escape of German Prisoners.

LONDON, May 6.
BRUSSELS:—An ammunition dump exploded to-day at Groenendaal. Several farms and houses were destroyed and a wood set on fire. Six hundred German prisoners managed to effect their escape. One hundred and fifty have since been found. The casualties in the explosion are unknown. Shells are still exploding.

Estate of Late Lord Glentanar.

LONDON, May 6.
Lord Glentanar left £4,324,204 sterling.

Fire at Poona.

POONA, May 10.
A fire which broke out in the second enclosure at the Poona race course has destroyed the refreshment stall and a small building next to it. The totalizer was not touched, though it was quite close to the burning stand. The damage was not very great, but among the property destroyed was a large number of totalizer tickets which, after being brought up from Bombay, were bumped down in boxes in the stall which was destroyed.

The "Tribune" Case.

LAHORE, May 10.
At the telegraphic request of Mr. Eardly Norton, who has been engaged, in addition to Mr. J. N. Roy of the Calcutta High Court, to defend Mr. Kalinath Ray, editor of the "Tribune," Lieutenant-Colonel Irvine, President of the Martial Law Ordinance Commission, adjourned the hearing of his case to the 16th instant.

India's Demands.

Responsible Government.

LONDON, May 6.
At a meeting of the British and India Association at the Carlton Hall, Colonel Wedgwood, M.P., presiding, Mr. B.G. Tiak declared that the Indian movement for her dominion self-government, was not anti-British, but merely anti-bureaucratic. Even to-day they did not ask for full dominion self-government. They did not demand that the Government in India should be made responsible for India even as regards the Army, Navy and foreign affairs, which were definitely reserved to the Government of India as at present constituted, that was responsible not to the people of India, but to the people of Great Britain. They asked for responsible Government only in domestic affairs. A self-governing and prosperous India would be a bulwark for Great Britain with her great responsibilities in Asia.

Repatriation of Troops.

Release of Men in India.

LONDON, May 6.
In the House of Commons, replying to Lieut.-Colonel Williams, Mr. Winston Churchill stated that the Government regarded the repatriation of 1914-15, men from India at the earliest moment as the first charge on their resources, but the situation in India might conceivably modify all their plans.

The Peace Conference.

Private Plenary Session.

LONDON, May 6.
PARIS:—At a private plenary session of the Peace Conference, China briefly and formally protested concerning the disposal of Kiaschau. The protest was noted.

Portugal expressed dissatisfaction as regards the treatment accorded to her.

Marshal Foch urged that security given to France was inadequate militarily, and the treaty should not be signed. He emphasised the necessity for the French holding the Rhine bridgeheads, and said that occupation limited to fifteen years was insufficient.

The following additional delegations have been granted representation at the Conference with the Germans on the 7th instant—China, Cuba, Guatemala, Nicaragua, Haiti, Panama, Liberia, and Honduras.

A New Journal.

ALLAHABAD, May 6.
The committee appointed by the U.P. Publicity Committee, at a meeting presided over by Sir Harcourt Butler, to consider the question of starting a new Provincial journal, have prepared the draft scheme, on which His Honour wishes to obtain the opinion of the public. It is proposed to call the journal the "United Provinces Journal" with the subtitle of "Popular Education," and it will be published weekly and contain a summary of the news of the world, articles having special reference to the Imperial point of view, the life of the villages, the ideas of citizenship, stories, Government "communiques," etc. The journal will be non-political and not trespass in any way upon the territory occupied by the ordinary Provincial Press and contain no advertisements. It will not seek to get special news, but its chief purpose will be rather to explain and interpret the ordinary news and ordinary non-political material which the Press publishes in India. It is proposed that the Government should finance the distribution weekly. The gross cost will be nearly Rs. 1,15,000. An Advisory Committee will assist the editor and the Government in its conduct and management, and its functions will be purely consultative.

The Proscribed Letter.

LAHORE, May 11.
In exercise of the powers conferred by Section 12 of the Indian Press Act (3) of 1910, His Honour the Lieutenant-Governor of the Punjab is pleased to declare forfeited to His Majesty all copies, wherever found, of the printed letter dated 24th April, 1919, addressed by Messrs. Shaikat Ali and Mahomed Ali to the Viceroy and Governor-General of India beginning with the words "We have now after repeated representations" and concluding with "Divine guidance for Government," and all reproductions of, or extracts from, the same, inasmuch as the said letter contains words which appear to the Punjab Government to be of the nature described in Section 4, Sub-Section 1, Clause (C) of the Act.

Punjab Slits.

Petitions for Mercy Rejected.

LAHORE, MAY 11.
H. E. Viceroy has rejected petitions for mercy from eight condemned persons in the Kasur case.

Cloth Control in Lahore.

LAHORE, May 10.
The following Martial Law order (No. 40) has been issued by Lt.-Col. Frank Johnson:—The cloth merchants named below are to stock and sell standard cloth from 10 hours, on Tuesday, the 13th May, 1919, at the price of 6 as. 9 p. per yard, a rate which I have satisfied myself will leave a reasonable profit to the seller, and further that it shall be deemed a contravention of Martial Law if more than 12 yards are sold to any one or if any having purchased such cloth from one of the merchants referred to resells it. I further order each of the said merchants to report themselves either personally or by representatives to the Textile Assistant to the Director of Industries, at the Government Central Weaving, Old Police Lines, Sheranwalla Gate, Lahore, between 7 and 14 hours on Monday, the 12th May 1919, with Rs. 498-6-6 in cash with which to purchase and take delivery of one bale consisting about 1,680 yards of the said cloth.

Gazette Extraordinary (notifies the application of sections 3-11 of the Defence of India (Criminal Law Amendment) Act 1915 to the Province of Delhi.

The Afghan Campaign.

Successful Preliminary Operations.

British Capture Villages.

(Delayed in Transmission).

SIMLA, May 10.
The following Press Communique is issued:—On the morning of 9th May the position held by Afghans near Landi Kotal extended from Tor Sapper hill to the north to the village of Bagh and Khair Can. Ridge to the south, the general line following the crest of a ridge, which divides Landi Kotal (or Lurgai) Plateau from the plains of Afghanistan. The Afghans had small detachments of horse forward to Ash Khel and Piru Kher, small Bala-wari villages well within British lines and situated one and a half and two and a half miles respectively north, north-east of Landi Kotal fort. This position was held by a force estimated at four thousand Afghan infantry and eight guns reinforced by Lashkar of some three thousand tribesmen. The main Afghan strength appears to have been concentrated at Bagh and along Spurs commanding that village. The importance of this village is due to its proximity to the spring upon which Landi Kotal water supply largely depends. Our advanced troops under General Crocker who had been sent up Khyber to support Khyber rifles at Landi Kotal pending our concentration, pushed forward yesterday morning in order to eject Afghans who had encroached within our limits. The Afghans were driven out of Ash Khel and that village was occupied by us to secure our right flank, while an advance was made down the pass to the west of Landi Kotal in order to free Tangi spring and reservoir. This operation was successfully carried out and these important points are now in our possession. Our casualties are slight. Our first objectives have thus been secured and our advanced troops at Landi Kotal are now in position satisfactorily to cover concentration of our forces operating in Khyber Area. Aeroplanes co-operated most effectively in their preliminary operations. The enemy was kept under continuous observation from air and bombs and Lewis gun fire were used with good effect on excellent targets.

Proclamation by H. E. the Viceroy.

The following proclamation has been issued to-day:—H. E. the Viceroy and Governor-General of India desires to make known to loyal subjects of the King Emperor the regrettable news that the Amir of Afghanistan in violation of the peace and in disregard of standing policy of his most illustrious Majesty has decided to make a sudden and unprovoked attack upon the peace of India. His Excellency believes that this surprise attack is due directly to the course of internal events in Afghanistan, which followed upon the murder of his late Majesty Amir Habibullah. A powerful section of opinion in Afghanistan has been satisfied that the Amir's death has been brought about and the growth of this intestine strife which His Excellency believes to be the cause of the present rash and unprovoked attack upon the peace of India. The Amir's conduct is a direct challenge to the authority of the King Emperor and to the efforts of the British Government to maintain the peace of the Empire. His Excellency has no doubt that the Amir's conduct is a direct challenge to the authority of the King Emperor and to the efforts of the British Government to maintain the peace of the Empire. His Excellency has no doubt that the Amir's conduct is a direct challenge to the authority of the King Emperor and to the efforts of the British Government to maintain the peace of the Empire.

Lahore, May 11.
The following Martial Law order (No. 40) has been issued by Lt.-Col. Frank Johnson:—The cloth merchants named below are to stock and sell standard cloth from 10 hours, on Tuesday, the 13th May, 1919, at the price of 6 as. 9 p. per yard, a rate which I have satisfied myself will leave a reasonable profit to the seller, and further that it shall be deemed a contravention of Martial Law if more than 12 yards are sold to any one or if any having purchased such cloth from one of the merchants referred to resells it. I further order each of the said merchants to report themselves either personally or by representatives to the Textile Assistant to the Director of Industries, at the Government Central Weaving, Old Police Lines, Sheranwalla Gate, Lahore, between 7 and 14 hours on Monday, the 12th May 1919, with Rs. 498-6-6 in cash with which to purchase and take delivery of one bale consisting about 1,680 yards of the said cloth.

A Press Mr. Mander in Afghan. Jalalabad at have no area Afghanistan.

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము

గురుకుల సంస్థాన

క్రొత్త పద్ధతులు

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన మిత్ర లోకరు మాక్సిము వ్రాయుచున్నారు:

మనరాను ౨౨ రూపాయల పదిమొదల దూరములో నన్ను గొండియందు త్వరలో సంస్థాపించబడబోవు గురుకులమును గురించి మొన్న కొన్ని విషయములను తెలిపియుంటిని. ఇంకను ఈ క్రొత్త సంస్థకు గురించి జేయుట తెలిసికొన విషయములు అనేకములు గలవు. వాటిలో కొన్నిటిని నేను వ్రాసెదను.

గొండిలో నెలకొల్పబడబోవు విశ్వవిద్యాలయమునందు ప్రజేతెట్లబడబోవు పద్ధతులు ప్రకృతకాలమున మనదేశమున గల యేవిశ్వవిద్యాలయమునను భుజము చూచియుండలేదు. ఈ పద్ధతులు మనప్రాయస్కలకు బాగుగా తెలియును. వీరిని వారు ప్రభావకరము లగుట, అమరావతి విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రజేతెట్ల వాని ఫలితములను చవిగొని యున్నారు. ప్రకృతము మనము వానిని మరచి పోయియున్నాము. ప్రకృతపు ప్రభుత్వ యాజమాన్యముక్రింద నన్ను మన విశ్వవిద్యాలయములు ఈపద్ధతులు ప్రజేతెట్లబడు నిచ్చునంతపు. మనప్రాయస్కల యాపద్ధతులను యూరోపు ఆమెరికాదేశముల యందలి విశ్వవిద్యాలయములవారు తమసంస్థలకు గొనిపోయి యెంతయు లాభమును పొందుచున్నారు. క్రొత్తగా సంస్థాపించబడిన జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమునా రీతపద్ధతుల మరల పునరుద్ధరించుట జేకాభ్యుదయమున కెంతయు కుభసూచకము!

ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు సర్వాధికారులకు గురుజేవు లోకరుండురు. వీరు విశ్వవిద్యాలయమునందు బోధన జేలాగు జరగుచున్నదని కనుగొనచు, పలుకాశ్రుకాఖలకు సంబంధించిన విద్యార్థులలో నైకమధ్యము, సోదరభావములను రగులు కొలుపుటకు సర్వ నిధులను పనిచేయుచుండురు. విశ్వవిద్యాలయమునందు గలపలుకాశ్రుకాఖలకు అధ్యక్షు లోకరుండురు. వీరు తమ యాజమాన్యమున నుండు కాశ్రుకాఖలందలి విద్యార్థుల క్రితసామర్థ్యములను వెంపొందింప జేయుటకు ప్రయత్నించుచు, స్వకాఖలకు అధ్యక్షులుగా నుండు గురుజేవులకు వారి కార్యవిర్వాహకమునందు తోడుపడుచుండురు. గురుజేవులను, కాశ్రుకాఖలకును ఎల్లపుడును సమావేశమగుచు విశ్వవిద్యాలయ పురోభివృద్ధికి చేయవలసిన కార్యముల నాలోచించుచుండురు.

ఇంతవరకును విశ్వవిద్యాలయయాజమాన్యమున నమకు బడుచున్న కలాకాల లోకనోట సంధక, అక్కడక్కడ చెదరియున్నది. అందునను జాతీయకలాకాలలలోని విద్యార్థులలో సోదరభావము కలుగుట కష్టతరముగా నుండెను. అందరు నొకవో సమావేశమగుటకు వీలు కాకుండ నుండెను. విద్యార్థుల మనస్సులను బాగుగా గురుజేవులు గుర్తించి వారి యుత్సాహమును వెంపొందింప జేయుటకు కావలసిన చిక్షణ నిచ్చుటకు సాధ్యమగుచుండెడిది కాదు. ఇకయుండు కలాకాలలన్నియు విశ్వవిద్యాలయభవనములలో నుండగలవు. కలాకాలలని పిలువబడక, కాశ్రుకాఖలని పిలువబడగలవు. నగరమున జాతీయ వాణిజ్యకలాకాల యున్నది గదా. అది యికయుండు కలాకాల యని పిలువక వాణిజ్యకాశ్రుకాఖలని పిలువబడును. ఇంతవరకును ఒక్కకలాకాలలో నుండు ఉపాధ్యాయులు ఇతర జాతీయకలాకాలలలోని విద్యార్థుల క్రితసామర్థ్యములను కనుగొని వారికి సయితము బోధనా లాభములను ప్రసాదించుటకు వీలు లేకపోవుచుండెడిది.

అట్టిప్రమాదికముండుండువు. ఒక కాశ్రుకాఖలందు గల యుపాధ్యాయుడు ఇంకొక కాశ్రుకాఖలకునికి వెళ్లి అచ్చట బోధజేయగలడు. దీనివలన గురువులకు విద్యార్థుల పట్ల వాత్సల్యము చూపుటకు సర్వారోకములు బుండగలవు. విద్యార్థులు తమ గురుజేవులపట్ల భక్తిప్రేమల చూపుటకు వీలుండగలరు. ఈ క్రొత్తపద్ధతులను ప్రజేతెట్లబడు యాన కొనిన అరండేలుగారు సంప్రదించియున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయపు గురుజేవులను, కాశ్రుకాఖలకు అధ్యక్షులను మొన్న నే విశ్వవిద్యాలయమువారు నియమించివారు. గురుజేవులు, కాశ్రుకాఖలకు తమ అభిమాన్యకాశ్రుకాఖలలో ఆలిసానుర్భుటలు. పండితులు. స్వాగత్యగమునకు వారికి వెట్టి నజేమేరు. వీరికరవోట్లకు వెల్లిన మానసునకు కేలకొని ద్రవ్యము వార్జింప సామర్థ్యము యోగ్యతగలవారు. కాని, వారు ప్రపంచాలోన్నటినీ వదలి మాత్రమే నావారాధకునకు కంకణము కట్టకొనిన మహానీయులు. ఇట్టి మహానీయులగు, స్వాగత్య గుల పన్నిధిని జరుపుకొని విద్యార్థులదే గదా భాగ్యము! అట్టి భాగ్యము మన మితరులయొద్ద కనుగొనగలమా?

విశ్వవిద్యాలయమునకు క్రొత్త అరండేలుగారు గురుజేవులుగా నుండురు. జగమొగిన బ్రాహ్మణునికి జండేమేలు! అనునటులు ఈస్వాగత్యగముర్తి పవిత్రచరిత్రమును జేయుటకు తెలియజేయుట అనవసరము. భాంతియులలో ఆబాలగోపాలమునకును ఈయన గారిని బాగుగా తెలియును. బహుసంకల్పములు కాకీత్రయునందలి హిందూకలాకాల కధ్యక్షులుగా నుండి భారతయువకుల నున్నతస్థితికి దెచ్చిన మహానీయులు. మన పుర్యుపద్ధతులమీద బాలకులకు చదువు చెప్పించినగాని మనదేశము ప్రపంచమునందలి నాగరికదేశములలో బాటు కులదూరకాలదని ప్రపంచమునకు భారతభూమి నాగరికవిషయమున నొకసంజేత మియగలదనియు, అది మనదేశమున జాతీయవిద్య పునరుద్ధరింపబడిన గాని నెరవేరబాలదని ఈ మహానీయుని అభిప్రాయము. ఈ అభిప్రాయమును కొనసాగించుటకు ఈయన చేయుచున్న ప్రయత్నములు అనంతములు. కావున ఇట్టిస్వాగత్యగి, దేశభక్తిని యాజమాన్యమున విశ్వవిద్యాలయము తన యాదర్శములను త్వరలో కొనసాగించుటకు సంజేతములేడు. ఈయనప్రయత్నములను కొనసాగించుటకు ఆదిమధ్యాంతరహితుడగు పరమేశ్వరుడు తోడ్పడుగాక!

విశ్వవిద్యాలయ రసాయన కాశ్రుకాఖలకు ప్రాధేపరు జి. ఎన్. ఆగష్టు ఎం. ఎ. ఎం. ఎన్. సి గారు అధ్యక్షులుగా నుండురు. ఆగష్టుగారు మహారాష్ట్రులు. మాంచెస్టరు విశ్వవిద్యాలయము నందు రసాయన కాశ్రుకాఖలకు అభిమాన్యకాశ్రుకాఖలగా గైకొని యున్నతస్థానమున పరిశీలలో నారిలేసినవారు. చాలాకాలము పచ్చుకాశ్రుకలాకాలపండితులుగా నున్నవారు. చింతామణి త్రిలోకేశ్వరు ఎం. ఎ. గారు బోధకధ్యకాశ్రుకాఖల కధ్యక్షులు. మదనపల్లి కలాకాలకు చాలకాలము వీరు ప్రిన్సిపాలురుండి బాలకుల మనంబులలో జేకాభిమాన్యముల నాటిమహానీయులు. శ్రీ అరండేలుగారితోపాటు బహుసంకల్పములు కాకీకలాకాల యందు పనిచేసి. మానసిక కాశ్రుకాఖలకు అఖండపండితులు. గడ్డకుడుగు వెంకటాచార్యులు ఎం. ఎ. గారు గణిత కాశ్రుకాఖల కధ్యక్షులు. వీరు మన ఆంధ్రులు. గుంటూరు మండలవాసులు. అరండేలుగారుదగ్గర చదువుకొనినవారు. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమున ఎం. ఎ. పరిశీలకు గణితకాశ్రుకాఖలకు అభిమాన్యకాశ్రుకాఖలగా గైకొని ప్రభుత్వస్థానమున కృతార్థులైనవారు. మదనపల్లి కలాకాలలో చాలకాలము గణిత కాశ్రుకాఖలపండితులుగా నున్నవారు. వీరు విశ్వవిద్యాలయమునకు అనుబంధముగానుండు ఉన్నతవిద్యాలయమునకు సయితము ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండురు. ఎన్. ఎన్. వామానాపు బి. ఏ. యనునందన ప్రసాదు బి. ఏ గారు జీవకాశ్రుకాశ్రుకాఖలకు అధ్యక్షులుగా నుండురు. వామానాపుగారు కర్నాటకులు. యనునంద ప్రసాదుగారు విహారి దేశీయులు. ఇరువురు ఉత్సాహపూరితులగు యువకులు. కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయమునందు అభిమాన్యకాశ్రుకాఖలకు ప్రధానస్థానమున నారిలేసినయువకులు. జే. హెడికూ పరుగారు వ్యవసాయకాశ్రుకాఖలకు ముఖ్యులుగా నుండురు. కృతసాయకాశ్రుకాఖలకు వీరికి వెట్టిపడిమేరు. ఆమెరికా దేశీయులు. ఉన్నతపరిశీలలో నారిలేసినవారు. వార్తాపత్రికాప్రచారకాశ్రుకాఖల (జర్నలిజము)కు శ్రీ వెంకటగు సుందరరావు ఎం. ఎ. గారు అధ్యక్షులు.

కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయమున నున్నపరిశీల నిర్వహణ చాలాకాలము కాకీ, అలహాబాదు, బాన్సుకలాకాలలకు ప్రిన్సిపాలుగానున్నవారు. వార్తాపత్రికా ప్రచారకాశ్రుకాఖలకు చాల నితరులు. ఎం. సి. సీతారాము, ఎన్. గాజగోపాలముగారు నేతపరిశీలకు, వాణిజ్యకాశ్రుకాఖల కధ్యక్షులు. సీతారాముగారు ఈ ప్రాంతమువారు మాంచెస్టరు విశ్వవిద్యాలయమున నేతపరిశీలకుకాఖలకు చాలకాలము చదివి పరిశీలలో కృతార్థులైనవారు. రాజగోపాలముగారు బాన్సుకల పరిశీలలో నుత్తీర్ణులైనవారు. వాణిజ్యకాఖలలో విశ్వవిశ్వవిద్యాలయములలో చదివి గొప్ప పరిశీలలో నారిలేసినవారు. జి. సి. ఆంకరా మయ్యగారు వాస్తుకాఖల కధ్యక్షులు. మనరాను విశ్వవిద్యాలయమునందు వాస్తుకాశ్రుకాఖలకు గొప్పపరిశీల నిర్వహించారు. ఉత్సాహుకులగు యువకులు. పలుకాశ్రుకాఖలకు అధ్యక్షులకు సహాయులుగా గొప్పపరిశీల నిర్వహించు యాధ్యాయులనే అందురు. వీరికి సయితము స్వాగత్యగమున వెట్టిపడిమేరు. ఇట్టి మహానీయుల యాజమాన్యమున విశ్వవిద్యాలయము జేకాభిమాన్యము కొనసాగించునని చెప్పట అనవసరము.

విశ్వవిద్యాలయ పోషణ క్రింద నన్ను బందరు, మదనపల్లి, హైదరాబాదు, కాకీ, కలకత్తా నగరములందు నున్న కలాకాలలకు సయితము ప్రజేతెట్ల విశ్వవిద్యాలయములకు జేసి వై పద్ధతుల ప్రకారము నిర్వహించవలయునని జాతీయ విద్యాలయమువారి యాజ. జే. కుల ప్రోత్సాహము తగినంత గలిగిన యెడల ఈ యుద్యమము సయితము త్వరలో నెరవేరగలదని చెప్పట అనవసరము. లక్ష్మీపుత్రులకు నివాసమై యున్న భారతదేశము సరస్వతీతీర్థి నూరాధరమున కెంతవరకు నకునుకట్టుకొని పనిచేయగలలో చూడవలయును. జేతెయుల ప్రోత్సాహము వచ్చినంతవరకు ఆయా నగరములందు గల కలాకాలలు జాతీయవిశ్వవిద్యాలయమున కనుబంధముగా నుండి పనిచేయగలవు.

జాతీయవిశ్వవిద్యాలయము మనదేశమున చిరస్థాయిగ నుండి జేకాభ్యుదయమునకు నేరసేయుగాక! దైవము సయితము విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడుగాక!

ప్రతాపకస్తూరిమాతలు (1537) శ్రేష్ఠకృము, నువానన, పూటూరిగి అజీర్ణము, వాయుక, జలుబు, జ్వరము, సన్నిపాతము, దగ్గు, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వాటిని హరించుటలో శ్రీకాముభుక్తుల్యం. 200మాత. అ. క్యాలందరు సహ 12 సీసాలు 2-4-0 వి. సి. భుక్తులు జేరు. డి. సి. ఏ. అంతులో, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

సత్యాగ్రహ స్వదేశ పట్టుచీరలు

వివాహసమయములందు బహుమతిగా నిచ్చుటకును, ప్రతిదినపు ఉపయోగమునకు తగినట్లు నేయబడినవి. ఇంగ్లీషు, చీనా, ముజ్జీత్ మరీ ఇతర విదేశీపు పట్టుచు వాడుట లేదు. సిందూదేశము నందు తయారైనట్టి మేలైన పట్టుచూత్రమే ఉపయోగించబడుచున్నది. విదేశీపు రంగులను కూడ వాడుట లేదు. ధరలు మొదలగునవి తెలియగోరువారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను. స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్. (962) కంబీవరం.

లా వి పో రం అన్ని చికిత్సలకు విరాళ మొకటి న్యాయు వ్యాధులు, రససంబంధమున జ్వరములు నేలించుటలకు తగినది దురుపులు మా లాపిహారం జ్వరములు నేలించుటలకు తగినది కాల మె లో నే పూర్తిగా మూసిపోవును. అది రస సంబంధమైనది కానందున ఒక తూరి వాడినవారు దానిని ఎల్లప్పుడు అంతరికి నిభాన్య చేయుదురు. ఒక బుడ్డిని వాడిన అచ్చితమైన గుణము కనిపించును. చాలకాలమునందు నట్టి వ్యాధులకు 2 లేక 3 బుడ్డలువాడిన చాలును. పుత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషుతో జరుపవలెను. (166) The Magbonum Medical Nook 77, Dey Street, P. O. Serampore (E. I. Ry.) Bengal.

వల స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 లగాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమాషధము.

తలనొప్పులను, వాయువుపట్టరావును, పొట్టనొప్పులను, పొట్టకు జోగట్టును, ఇవి యివి యనకేల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంతరివినిపించింది. వనమాలికలచే హిందూతత్వమందు తయారు చేయబడు మంచిమందు. దీనిని విజ్ఞానములలోని అనేకులు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే వలపడేలు యోగ్యతా త్రమలు పొందియున్నది. అన్ని దుకాణములలోను చిక్కగలదు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

తామర తైలము

తామర, తీడు, పిచిగజ్జ, దురద, ఉంగరములవంటివట్టు, రసీకారుడు, వెంట్రుక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను వాడెను చేయగలదు. రాజారాణి బొమ్మను చూచికొనుట మంచిది. తెల 0-8-0 ల మాత్రమే.

మోహనీ తైలము

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులమును సాగెల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దంతచూరము

వంటి నొప్పులకు దివ్యవధము; నువాసనగలిగియుండును. కర్మసామాన్యముగ వాడుటకు తగియున్నది. దట్టి 1-కి తెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 ల.

అమృతం జనము డిపో,

109, ప్రేరిండ్ల, ఫోర్టు, బొంబాయి. రీ, తంబులెట్టి పిథి, మద్రాసు.

100 మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు)
కాలదినది కాలదినది

ఇప్పటికాలపురుషి కనుమరుగి. సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది. ఆటో హోగాని, సారాయము గాని, చేర్చబడెడి నీర్మల చేయబడిన కేటల పుష్పసారము.

నీరువాలపై కొన్ని చిందలు చిలుకరించుచో, మనోగ్యమగు నువాసన నిష్పలకరించును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో మందును.

(చిన్నపైజు ఆర (డాం)	సీసా 1-కి రూ 0-8-0
మధ్యరకం పైజు 1 (డాం	" " 0-12-0
చేరొకపైజు 2 "	" " 1-4-0
పెద్దపైజు 4 "	తేక క్షీ బొమ్మ " 2-0-0

చి. పి. ఫర్వలు బుడ్డి 1-కి 0-8-0, 8 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము వట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులలోను వారకును. దీనికి అనేకమగు నకలు సెట్టు కలవు. కావున తాముకొనునపుడు సీసాపైజును, కార్డుపైజును ఆటోదిల్ బహార్ రను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సులభములను పరిశీలనచేయగోరువా రీ దిగువవాటి వ్రాసినచో అతాకిమత్తు గల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుడు.

సోమయెంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కమిశన్ కంపెనీ, నెం. 155, జామ్నామనీరు పిథి, బొంబాయి. మద్రాసు యెంట్లు:— మెదరాపురం ప్రెస్, చై సాబర్ రోడ్, మద్రాసు.

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని వస్తువులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు, వండ్లులు వండ్లులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంభాషించుటకు వలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలుల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వారిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవాడు.

మీలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

ఫౌన్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, లిచాలెట్టె నెం 555 రు,

389 మదరాసు

(వై కామోజెష్ గోరనప్పడు ఈ వ్యక్తికపేరు కూడ నుదహరింప గోరుచున్నారు.)

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by (next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bata India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Erectruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Erectruss is the outcome of years of study and research and Dr. Bier's Principle of "Obstructive Hyperaemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science.

The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15. (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to ERECTRUSS (A.P.) Sole Agency BATALA (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS.

Beauty is the Heavenly Boon

It can only be obtained by beautifying the hair and our preparation is the only one which has helped throughout use only 490

Parastan Hair Oil (Regd)

It makes hair soft and shining. It also strengthens the roots of hair

TAKE LADIES LEARNED CARE 490

to use our Parastan Oil for keeping your brain cool.

Price Rs. 1/- Postage Extra

Agents:—

F. Hassanali & Co.,

51, China Bazar, G. T. Madras

NOTE:—Please try Parastan Liquid Soap Rs. 1-0-0

పాత్యపు వేంకటాచలవజ్ఞితులవారి

ఆయుర్వేదీయ సద్భాషధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్షణముల ప్లేగు రోగులకు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములను నిరోధకతై యున్నాడు. ఒక రోజు లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తరుమొద్ద నుండెడిది. ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన విద్యోషధము చేరొకటి తనకు తాను తయారుచేయుచు బల్కులకు, దివ్యరసము, మూడిరి సాల్ఫురములు, నన్ని పాతము మొదలగునవి తిప్పక గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు. (594)
2. క్రినివాస తైలం:—ప్లేగు గర్భము, నందుల కొద్ది పావులకును మంచియందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇంచు.
3. కైక్వాన రాసనం:—దీనిని నేనించినప్పటినుండియే మూత్రమును కట్టక (కలరా) వాంఠిలేది, కిరణి, అతీర్ణ కేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇంచు.
4. కాలసుఖోదయము:—దిద్దలకు బలకారి; తియ్యని మందు. మందము, ములబద్దము, అతీర్ణ కేది, కృత్రిమము, కడు తుద్వియుండుట, అకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. తిద్దల పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇంచు.
5. లోకామయవార సమరసము:—దిద్దలకు మనస్సు ముడిరినవారికి, బొటెంబలు ఈ క్రిమ నుజు కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అతీర్ణము, కిరణి, కాలం, పొర్వవాయువు, ములబద్దం, భ్వరం, ఎతిద్దరము, దుర్బలము మొదలగు నయింకా అనేక రోగములను గుణముచేయును. (501)

250 మాత్రలు గల సీసా 0-4-0
తపాల కర్చుతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0
కలి కౌషధముతో కూడ అనుపానము తేనుగున కంపలము.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.